

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Sajókeresztúr Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	59
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	63
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	66
1. A HEP IT részletei.....	66
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	66
Jövőképünk.....	66
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	67
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	71
3. Megvalósítás.....	73
3.1 A megvalósítás előkészítése	73
3.2 A megvalósítás folyamata	73
3.3 Monitoring és visszacsatolás	76
3.4 Nyilvánosság	76
3.6 Érvényesülés, módosítás	77
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Sajókeresztúr Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Sajókeresztúr az Észak-magyarországi régió, Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye, Miskolci Járásának részeként osztozik a gazdasági és társadalmi jellemzők meghatározottságában.

Az 1960-1990 évek között a megye az ipar egyik fellegvára volt. A rendszerváltás után válságba került a kohászat, a bányászat, a gépipar, sőt a korábban húzóágazatnak számító vegyipar termelése is visszaesett. Az ipari nagyvállalatok felbomlása, a mezőgazdaság privatizációja és az egyéni vállalkozói kedv felerősödése következtében a gazdálkodó szervezetek száma ugrásszerűen megnőtt. A termőterület 610 ezer Ha, melynek több mint 4 tizede erdő. Alacsony a szőlő és gyümölcs területek aránya, pedig e két ágazat történelmi hagyományokkal rendelkezik ezen a vidéken. Sajnos a termőterületek nagy része elhanyagolt, parlagon hever. A falusias környezet ellenére napjainkban egyre kevesebben foglalkoznak a kertek, földterületek megművelésével, vagy állattartással.

A megye kereskedelmi szerkezete a 90-es évek közepétől folyamatosan átalakulóban van. Megjelentek a multinacionális kereskedelmi vállalatok, melyek megléte sok embernek ad munkalehetőséget.

Sajókeresztúr község, Miskolctól északra, 6 km távolságra fekszik, és innen a 26-os főközlekedési útról közelíthető meg. Szirmabesenyő és Sajóecseg települések határolják. Vasúton a Miskolc - Bánréve - Ózd és a Miskolc - Tornaádaska vonalon közlekedő vonatokkal utazhatunk ide. Nevezetességei a Római katolikus templom és a Református templom.

Már az őskortól lakott település. Egyike azoknak a Sajó menti, Bükk hegységhez közeli településeknek, amelyeket a XIII-XIV. században a szőlőművelés, a bortermelés és a kereskedelem indított el a mezővárosi fejlődés útján. Első írásos említése a Miskolc nemzetség birtokainak összeírásából, a XIV. századból származik Kerestwr formában. Nevét egyházaról

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

kapta, amit a pápai tizedlajstromok ecclesia SancteCrucis-ként említettek. A XVI. században az egyik legjelentősebb felvidéki birtokos család, a Bebekek tulajdona volt, a XVII. században mezővárosi rangot kapott. Sokat szenvedett a török idők alatt, mégis, a lakosság megmaradt benne.

A községben született és élt Rontó Pál nótárius, akit Gvadányi József tett legendás irodalmi alakká 1794-ben megjelent művében.

„Borsod Vármegyének azon kies völgye,
Mellyet a' Sajó moss, születésem' földje.
Erről falum' neve-is Sajó Keresztúr,
Mellyben Gróf Szirmai nemzetség földes Úr.”

A település újkori történetében szerepet kapott a határában létesített Borsodi Ércelőkészítő Mű, melynek területén ma több, különböző profilú cég működik. Az iparterület a pályázatok útján megvalósuló beruházásokkal folyamatosan fejlődik. Megvalósult a kerékpárút, mely keresztül halad az iparterületen, megkönnyítve a munkavállalók eljutását a munkahelyükre. Jelenleg a munkásszálló kialakítási munkálatai vannak folyamatban.

A település lakossága nagyobb részben a református hitközséghez tartozik, vallását műemlék templomban gyakorolhatja, melynek bejárata a székelykapukat idézi.

1992-ben emeltetett a római katolikus templom, mely a Szent Kereszt Felmagasztalása nevet kapta az ősi leégett templom tiszteletére. Az átadásra kész templomot 1997-ben szentelte fel Dr. Seregély István egri érsek, ettől az évtől kezdődően búcsútartó hely lett a község.

A község infrastruktúrája 100%-os, a csatornahálózat kiépítése (szennyvízszállítás) a telefonhálózat, -televíziós műsorszolgáltatás, -internethálózat a korábbi évek során fokozatosan kiépítésre került.

Településünkön egy háziorvosi rendelő működik egy épületben a védőnői szolgálattal, azonban gyermekorvosi szolgálat csak a szomszédos községben Szirmabesenyőn érhető el a fogorvosi szolgálattal egy épületben. A védőnő több településen látja el feladatát.

A községben, közvetlenül a védőnői szolgálat mellett, megtalálható fiók gyógyszerár, mely a közeli megyeszékhelyen, Miskolcon működő egyik helyi gyógyszerár kihelyezett fiókja.

A Községi ház épületében kapott helyet a községi és iskolai könyvtár, ahol komfortos környezet várja a kultúrára éhezőket. Ebben az épületben kapott helyet az egészségmegőrző állomás-masszázs és edzőterem igénybevételének lehetőségével. A Fő téren, korábban művelődési házként működő épületben került kialakításra a házasságkötő terem, mely 90 fő kényelmes elhelyezésére ad lehetőséget. A fő térrel szemben kapott helyet a közfoglalkoztatási központ, ahol kialakításra került egy varróműhely, konyha, valamint melegedő helyiség a közfoglalkoztatásban részt vevő munkatársaink részére, valamint a közösségi rendezvények megtartásának elősegítésére.

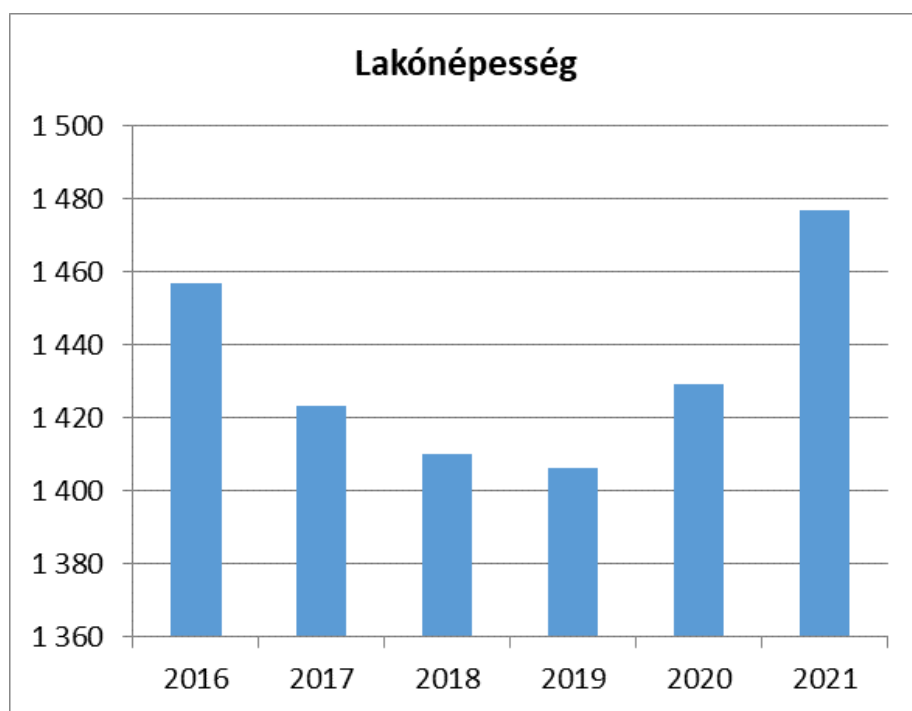
A családgondozói szolgálat hetente két munkanapon áll a lakosság rendelkezésére, mivel több települést szükséges ellátniuk. Segítséget nyújtanak a hozzájuk forduló családoknak a problémáiknak megfelelő szakemberhez történő irányításában, kapcsolatot tartanak a Gyámügyi hivatallal, valamint az Önkormányzattal.

A tömegközlekedést távolsági autóbuszok, valamint vonatszerelvények biztosítják. 30 percen belül elérhetőek a legközelebbi nagyvárosok bármely közlekedési eszközzel.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 457	bázis év
2017	1 423	97,67%
2018	1 410	99,09%
2019	1 406	99,72%
2020	1 429	101,64%
2021	1 477	103,36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakosságunk száma már 2013 évtől folyamatosan csökkent, a legalacsonyabb népességszám 2019 évben volt. Napjainkban már érzékelhető a lélekszám növekedése, mely köszönhető a fiatal párok és családok betelepülésének. A 2016-os évet összehasonlítva a 0-2 éves korú gyermekek számát 2019 évvel már pozitív változás mutatkozik.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

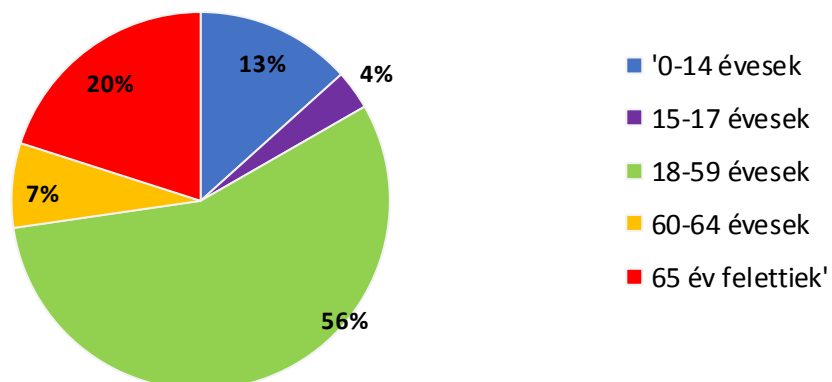
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	747	773	1520	49,14%	50,86%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			47	3,09%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	120	103	223	7,89%	6,78%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	26	51	1,64%	1,71%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	439	433	872	28,88%	28,49%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	51	56	107	3,36%	3,68%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	112	155	267	7,37%	10,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

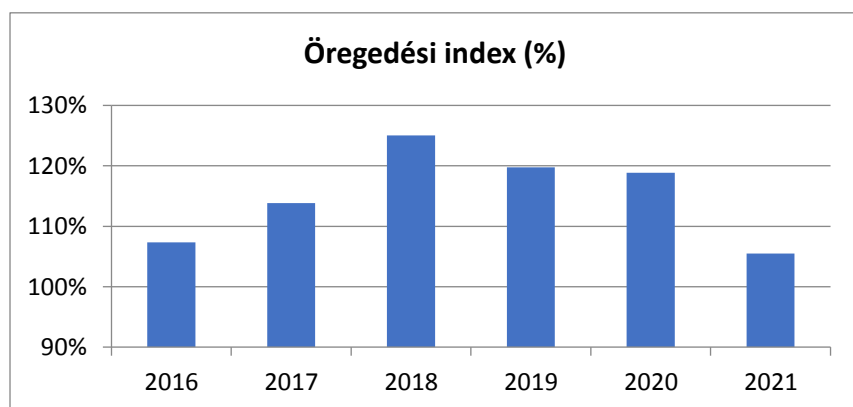
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Legnagyobb százalékban az aktív korúak lakossága van jelen a településen, majd ezt követi a 65 éven felüliek aránya. A lakónépesség nagyobb részét teszik ki a női lakosok. Az újszülöttek aránya még alacsony az idős korosztályhoz képest.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	249	232	107,33%
2017	255	224	113,84%
2018	270	216	125,00%
2019	267	223	119,73%
2020	271	228	118,86%
2021	269	255	105,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az idősök lélekszáma még mindig nagyon magas, de kis mértékű javulás mutatkozik, köszönhetően a betelepülő fiataloknak. Miskolc város közelsége, elérhetősége is nagy hatással van településünk lakosságszámának alakulásában. A kertvárosias környezet élhetőbbé teszi a fiatal családok számára a mindennapokat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-2,05
2017	-16,67
2018	-9,18
2019	4,26
2020	13,40
2021	34,41

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az utóbbi években jelentős bevándorlás látható a korábbi évekhez képest. A korábbi években az elvándorlás volt a jellemző, illetve több család külföldi munkavégzés okán áttelepültek.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-8,87
2017	-6,94
2018	1,41
2019	-8,52
2020	1,41
2021	-2,06

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Sajnos a várható élettartam az Észak-Magyarországi régióban a legrosszabb az ország más régióihoz képest a KSH adatai szerint. Valószínűleg ebben közrejátszik a területen – Sajóbáonyban és Kazincbarcikán - működő vegyi üzemek légszennyezése.

A pozitív változások ellenére a halálozások száma meghaladja a születések számát, településünk még mindig elöregedő helyzetben van.

Értékeink, küldetésünk

Településünk Önkormányzatának és intézményeinek Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a 2/2015.(II.12.) Képviselő-testületének rendelete rögzíti és biztosítja a teljes lakosság számára az egyenlő bánásmód elvére épülve a szociális támogatásokhoz és ellátásokhoz, az oktatáshoz, a művelődéshez, az egészséges életmódhoz való hozzáféréshez való jogot.

A település vezetősége folyamatosan nyújt be támogatási igényeket a megjelölt pályázati forrásokra. Több támogatási forrás segít megvalósítani az elképzeléseket, amellyel élhetőbbé és szebbé varázsoljuk környezetünket.

Önkormányzatunk minden évben pénzügyi támogatást nyújt a nappali tagozaton tanuló diákok iskolakezdéséhez, a felsőoktatásban tanulók diákok támogatására minden évben csatlakozunk az EMMI felhívására a Bursa Hungarica tanulmányi ösztöndíj programhoz. Megbecsüljük idős lakosainkat, részükre októberben egyszeri pénzügyi támogatást nyújt önkormányzatunk idősek napja alkalmából, valamint műsoros vacsorával kedveskedünk nekik.

A jelenleg támogatott pályázataink:

MFP-UHK/2022- Útfelújítás

TOP-3.1.1. Kerékpárút megvalósítás

VP6-7.2.1.1-21 Külterületi helyi közutak fejlesztése

TOP-2.-1.-3-16.BO1-2019-00050 Belterületi vízrendezés

TOP-2.-1.-3-16.-BO1-2021-00123 Környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztése

TOP-1.-1.-1-15-BO1-2016-00003 Iparterület fejlesztése Sajókeresztúrtan

TOP-PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00194 Óvodai játszóudvar, közterületi játszótérek fejlesztése

Befejezett támogatott beruházások:

TOP-3.2.1. Épületek energetikai felújítása (óvoda, bölcsőde, tornaterem) 64 M ft.

BMÖFT/334-6/2020 Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések 16,5 M ft.

EFOP-1.2.9. Nő a siker alapítvány – nő központ- folyamatos 10 M ft.

KÖFOP-1.2.1.ASP rendszer 6 M ft.

MFP-FAE/2021 Felelős állattartás elősegítése 1,4 M ft.

BM-útfelújítás-Rákóczi utca	13,5 M ft.
BM- bekötőút felújítás	66 M ft.
EM-Wifi okospontok (ECEA)	15 E. euro
Bethlen Gábor Alapkezelő – Különös keresztség a keresztúrok találkozásában –	1.9 M ft
Közterület karbantartást szolgáló eszközbeszerzés	5 M ft.
Önkormányzati temetők infrastrukturális fejlesztése	2,6 M ft.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Sajókeresztúr település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Sajókeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2015. (II. 12.) önkormányzati rendeletében szabályozza a településen élő szociálisan rászoruló személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat. Ezen feladatkörben biztosítja a szociális étkezés lehetőségét, a házi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségét az arra rászorulóknak számára. A szociális étkezés lehetőségét jelenleg 39 személy, a házi segítségnyújtás lehetőségét 36 idős gondozott veszi igénybe.

Településünkön működik a Segítő Kezek Alapítvány, akik az idős személyek számára biztosít segítséget a digitális kommunikáció terén, speciális vészjelző karórával biztosítja a 24 órás felügyeletet az elesett személyek részére közfoglalkoztatásban részt vevő munkavállalókkal.

Településünk vezetősége megfontoltan dönt a település fejlesztéséről. A korábban BÉM (Borsodi Ércelőkészítő Mű) területén megvalósításra került napelem park kialakítása a szomszédos Szirmabesenyő településsel történt összefogásban. Megvalósult az építési hulladék kezelő üzem telepítése és működtetése. A fejlesztések által több helyi lakosnak sikerült itt munkahelyet létesítenie.

Településünkön a pályázatok útján megvalósításra kerülő beruházások a településrendezési tervvel összhangban készülnek el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A település a Miskolci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségével működik szorosan együtt. Jelenleg 11 fő foglalkoztatását látja el Önkormányzatunk az együttműködés lehetőségével élve.

A GINOP program lehetőséget biztosít a 25 év alatti fiatalok számára, hogy első munkahelyükön kipróbálják magukat, gyakorlatot szerezzenek, ezáltal könnyebben el tudnak majd helyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Sajókeresztúr állandó népesség száma a Magyar Államkincstár által megküldött tájékoztató szerint 2022. 01.01. napján 1568 fő.

A településen a lakónépesség kor szerinti összetételét tekintve az aktív korúak (18-59 évesek) aránya a legmagasabb 56,89% (892 fő). Sajnos az aktív korú lakosság száma a 2018. évhez képest csökkent. Az összlakosság 12,8 %-a tanköteles korú (201 fő). A tanköteles korú gyermekek létszáma 2018. évhez viszonyítva némileg növekedett. A 65 év feletti aránya 17,66 % (277 fő), az előző évekhez hasonlóan alakult.

Lakosságának 97%-a magyar, 3%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát a 2001. évi népszámlálás adatai szerint. Sem etnikailag, sem más formában meghatározható szegregált rész nincs a településen, nem működik cigány kisebbségi önkormányzat, a községben körülbelül 70 fő a roma lakosság száma, ami a korábbi évekhez képest kissé növekedett.

Saját nyilvántartásaink alapján a munkanélküliek (közfoglalkoztatottak) száma csökkent. Ez köszönhető a munkaügyi központ által szervezett képzéseknek, mellyel elősegítik az elsődleges munkaerő piaci elhelyezkedést.

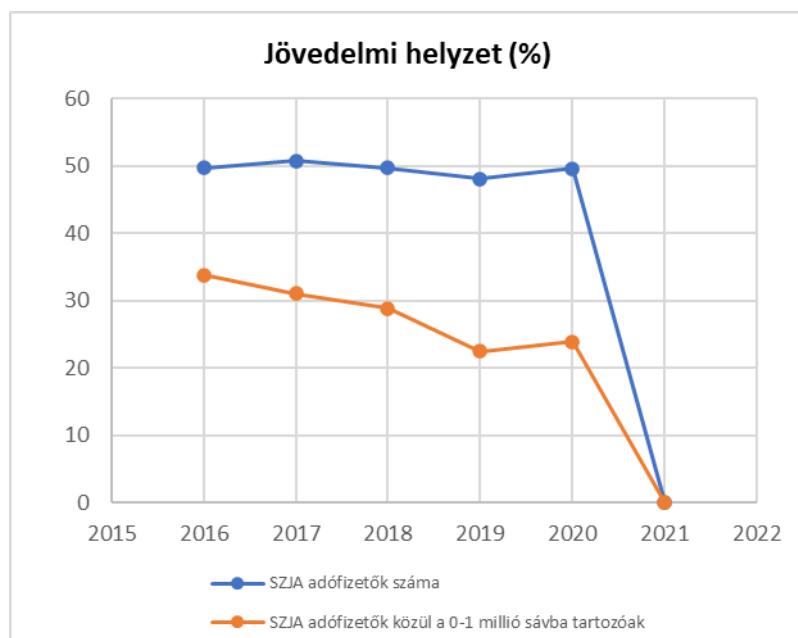
A középiskolai és felsőoktatásban tanulók létszámáról nincs hozzáférhető adatgyűjtési lehetőség, ezért csak az önkormányzati támogatásban részesülő tanulókról van lehetőségünk adatgyűjtésre. Azokról az általános iskolai tanulmányokat folytató gyermekekről sem rendelkezünk információval, akik nem a településünkön folytatják tanulmányaikat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	49,65	33,76
2017	50,68	30,98
2018	49,70	28,84
2019	48,09	22,44
2020	49,54	23,91
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mutatók alapján azt látjuk, hogy a személyi jövedelemadó fizetők száma kis eltérésekkel viszonylag állandó. A 0-1 millió forint közötti sávban helyezkedtek el a közfoglalkoztatotti munkavállalók. A megemelkedett minimálbérnek köszönhetően kikerültek ugyan ebből a jövedelemsávból, de ez korántsem jelenti azt, hogy a szegénységből is kikerültek. Jelenleg a

jövedelmük vásárló értéke sokkal rosszabb a korábbi évekhez viszonyítva és ez folyamatosan romlik. Az energiaárak elszabadulása még inkább megnehezíti megélhetésüket, de ez az úgynevezett középréteget is nagy mértékben sújtja.

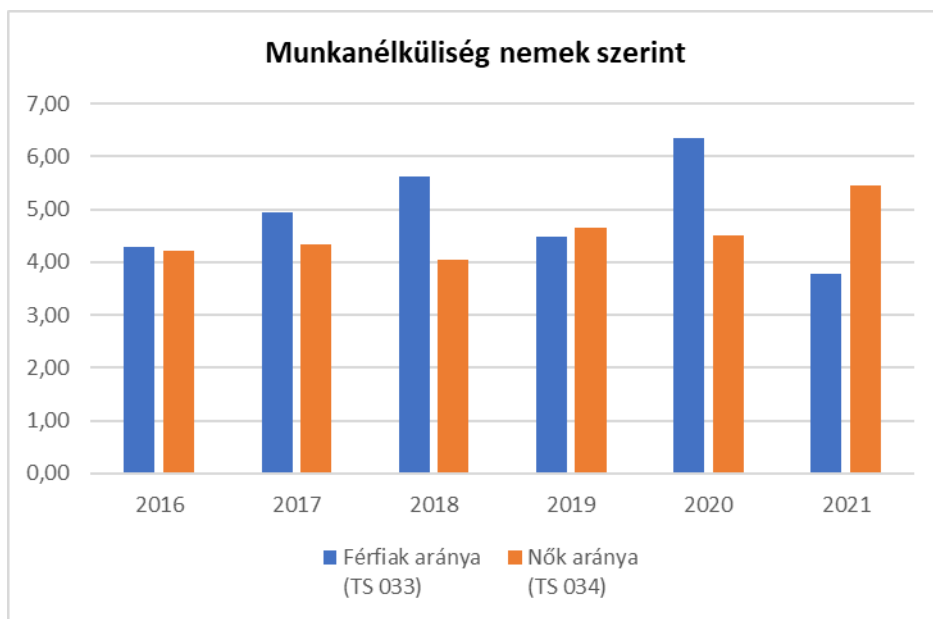
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	4,29	4,21	4,25%
2017	4,95	4,33	4,64%
2018	5,63	4,04	4,84%
2019	4,47	4,66	4,57%
2020	6,36	4,51	5,44%
2021	3,78	5,44	4,61%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

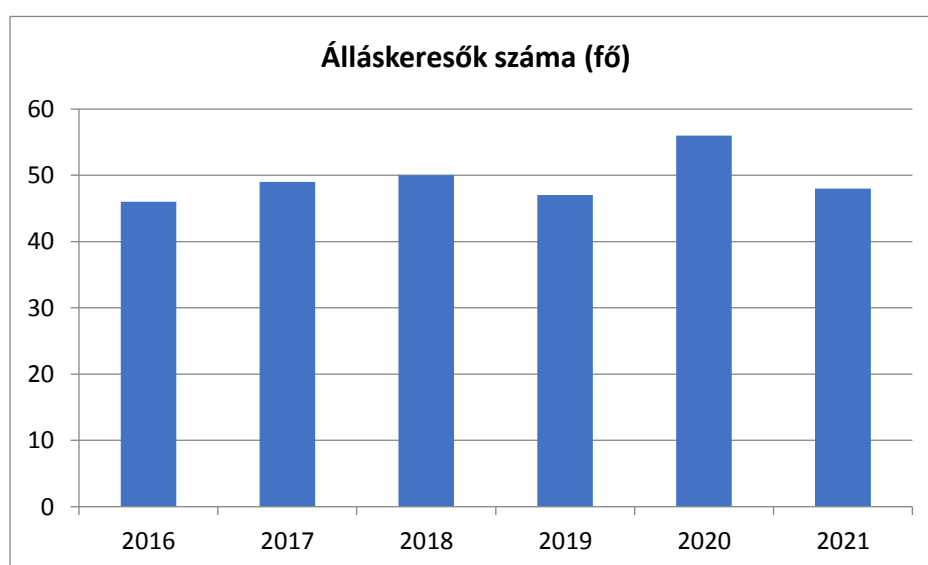
A korábbi évekhez képest változott a munkanélüliek aránya a nemek között, mára nagyobb részben a nők szerepelnek nyilvántartott álláskeresőként.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Főösszesen		46	49	50	47	56
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	5,00	1,00	0,00	1,00	2,00
	%	10,87%	10,20%	2,00%	0,00%	1,79%	4,17%
21-25 év (TS 038)	Fő	9,00	10,00	5,00	9,00	6,00	3,00
	%	19,57%	20,41%	10,00%	19,15%	10,71%	6,25%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	4,00	3,00	2,00	3,00	5,00
	%	4,35%	8,16%	6,00%	4,26%	5,36%	10,42%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	3,00	7,00	5,00	6,00	5,00
	%	8,70%	6,12%	14,00%	10,64%	10,71%	10,42%
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	7,00	6,00	4,00	7,00	5,00
	%	15,22%	14,29%	12,00%	8,51%	12,50%	10,42%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	7,00	7,00	9,00	10,00	6,00

	%	10,87 %	14,29 %	14,00 %	19,15 %	17,86 %	12,50 %
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	1,00	9,00	6,00	8,00	7,00
	%	6,52%	2,04%	18,00 %	12,77 %	14,29 %	14,58 %
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	3,00	2,00	3,00	5,00	3,00
	%	8,70%	6,12%	4,00%	6,38%	8,93%	6,25%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	2,00	4,00	4,00	5,00	5,00
	%	8,70%	4,08%	8,00%	8,51%	8,93%	10,42 %
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	7,00	6,00	5,00	5,00	7,00
	%	6,52%	14,29 %	12,00 %	10,64 %	8,93%	14,58 %

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség nemek szerinti elemzésekor szembeűnő változás, hogy amíg a férfiak aránya csökkent a munkát keresők között, addig a nők aránya emelkedést mutat az előző évekhez képest. A 2020. évben volt kissé magasabb az álláskeresők száma, de általánosságban viszonylag állandó értéket mutat. Továbbra is nehezebben találnak munkát az idősebb korosztályba tartozó személyek. Az elhelyezkedési esélyeik a nyugdíjkorhatár kitolódásával sem mutatnak pozitív változást. Idősebb korban már egyre inkább előfordulnak egészségügyi problémák, a foglalkoztatók pedig kevésbé tolerálják a hosszabb időre kiesett munkavállaló utáni pénzügyi terhek kifizetését, illetve a kiesett munkavállaló pótlása is gondot okoz.

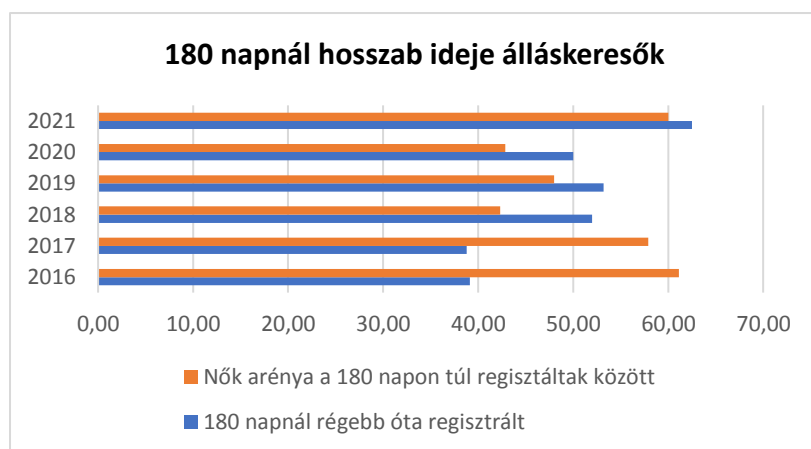
Az oktatásból kikerült fiatalok foglalkoztatásához-bérezéséhez pénzügyi segítséget kapnak a foglalkoztatók a munkaügyi központokon keresztül, illetve 25 év alatti munkavállaló bérét nem terhelik járulékfizetési kötelezettségek.

Ami a fiatalok esetében pozitív irányba dönti a mérleg nyelvét, addig ez ellenkező hatást vált ki az idősebb korosztály részéről, hiszen sok esetben így a frissen elhelyezkedő munkavállalók bére megegyezik a több éve foglalkoztatott személyekével. Ez egyre inkább feszültséget okoz a munkavállalók között.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	39,13	61,11
2017	38,78	57,89
2018	52,00	42,31
2019	53,19	48,00
2020	50,00	42,86
2021	62,50	60,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

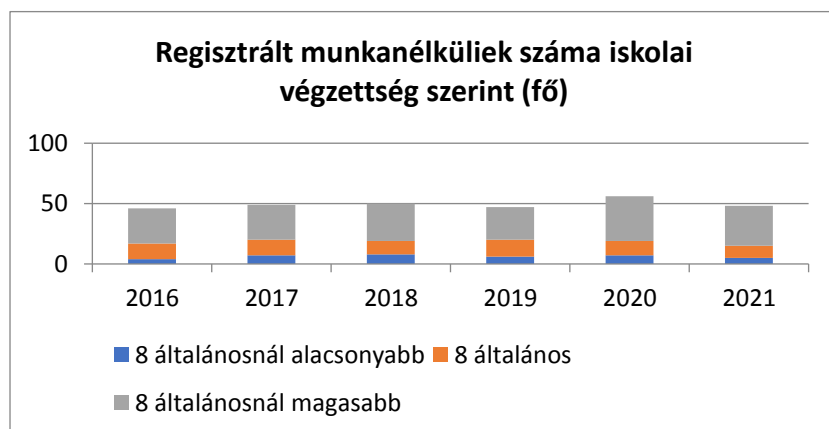
A 180 napon túli álláskeresők esetében is a teljes nyilvántartott adatok szerint is a nők aránya magasabb a férfiakéhoz képest. A közfoglalkoztatásban megmaradt személyek esetében is azt látjuk, hogy többen maradtak nők, mint férfiak. Az évek múltával egyre kevesebb személy foglalkoztatására kapott önkormányzatunk támogatást. Amíg 2012 évben 76 személy, addig 2022. évben mindösszesen 11 személy foglalkoztatására kaptunk lehetőséget. Ez egyre nagyobb terhet ró az önkormányzatra, hiszen így a korábban férfiak által végzett munkát is a női foglalkoztatottaknak szükséges ellátni. Településünkön például a parlagfűmentesítési munkálatokba is már szükséges volt bevonni a nőket, hogy a környezetünk rendezett és allergia mentes legyen.

Hátrányosan érinti a közfoglalkoztatásban rekedőket, hogy megszűnt a szakmunkás foglalkoztatás támogatása a közfoglalkoztatás terén. Sok esetben a helyben történő munkavégzéshez is szükséges némi rálátás az elvégzendő feladatok kivitelezésére, amihez elengedhetetlen a szakmai tapasztalat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint								
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint						
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség		
		Fő	%	Fő	%	Fő	%	
2016	46	4	8,70%	13	28,26%	29	63,04%	
2017	49	7	14,29%	13	26,53%	29	59,18%	
2018	50	8	16,00%	11	22,00%	31	62,00%	
2019	47	6	12,77%	14	29,79%	27	57,45%	
2020	56	7	12,50%	12	21,43%	37	66,07%	
2021	48	5	10,42%	10	20,83%	33	68,75%	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek-álláskeresők arányában jelentősen nagyobb számban vannak jelen a 8 általánostól magasabb iskolai végzettséggel rendelkező személyek. Ez talán annak is köszönhető, hogy a magasabb tudást megszerzők már nem vállalnak el bármilyen munkalehetőséget, válogatnak a kínálkozó álláslehetőségek között, azonban ez visszás folyamat, mert ezáltal benn ragadhatnak a munkanélküliek között, ezáltal egyre nehezebben fognak munkalehetőséget találni.

Sok esetben a statisztika nem mutatja meg az emberi sorsokat, nem teszi láthatóvá, hogy miért maradnak álláskeresők-közfoglalkoztatottak bizonyos személyek.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	55	38
2017	54	44
2018	39	35
2019	26	26
2020	31	22
2021	24	16

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az utóbbi években önkormányzatunknál jelentősen csökkent a közfoglalkoztatotti létszám. Vannak néhányan, akik más intézménynél (például: iskola, rendőrség) kerülnek alkalmazásra közfoglalkoztatottként. Az idősebb korosztály számára már nehezebb a közfoglalkoztatásból történő kilépés. Esetlegesen ebben a korban a még idősebb szülőről is szükséges gondoskodni, vagy a kisgyermeket nevelő gyermekeiknek szükséges besegíteni, ezért nem tudnak nagyobb távolságra lévő foglalkoztatónál elhelyezkedni. Helyileg vannak olyan munkavállalóink, akik egészségügyi okok miatt nem tudnak az elsődleges munkaerőpiacon sikeresen elhelyezkedni.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A korábban BÉM néven elhíresült ipari területen több kisebb méretű vállalkozás alakult, melyek többségében helyi munkaerőt foglalkoztatnak. Ezek közül is kiemelném az Arago Green Kft.-t, mely a helyi elmaradottabb családoknak már több alkalommal nyújtott segítő támogatást. Ezekre a munkahelyekre a már kialakított kerékpárúton könnyedén, rövid idő alatt eljutnak a munkavállalók.

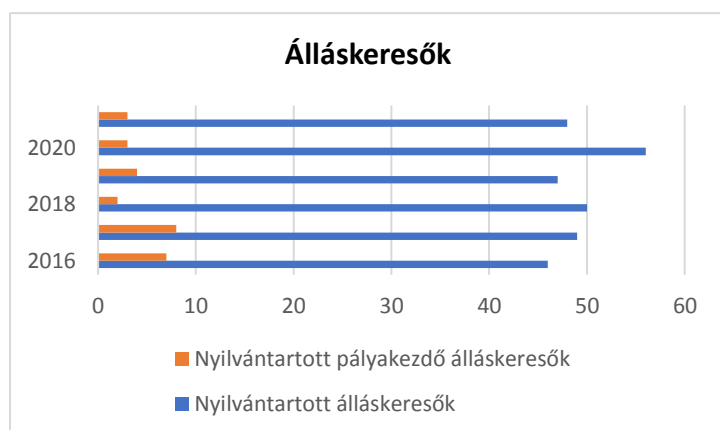
A környező községekben, városokban is jelentős számú településünkről bejáró munkavállaló kerül foglalkoztatásra. Többségében távolsági buszjáráttal, vonattal, esetlegesen saját közlekedési eszközzel jutnak el a munkavégzési helyükre. A legnagyobb foglalkoztatók közé tartozik a helyileg Miskolcon található Bosch üzem, valamint a Kazincbarcika-Berentén található Borsodi Vegyi Kombinát vegyiüzem. Településünkről több személyt foglalkoztat a Kisschemicals Kft. Sajóbabonyban, és nem feledkezhetünk meg a helyi vállalkozásokról – építőipar, szolgáltatás, - sem. Többen folytatnak egyéni vállalkozást községünkben, ezáltal néhány szolgáltatás elérhetőbbé válik lakosaink részére.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	46	7
2017	49	8
2018	50	2
2019	47	4
2020	56	3
2021	48	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Községünkben a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma csökkent. TOP pályázatban szervezésre került előadásokon történő részvételükkel – ahol álláskeresési technikákat hallgathattak meg – segítettük az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedésüket. Elsajátíthatták az önéletrajz írásának alapjait, kommunikációs technikákkal ismerkedhettek meg.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Térségünkben a munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet elsősorban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Miskolci Járás Miskolci Munkaügyi központja, ahol saját szervezésben történik felnőttképzés, illetve a munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférést is itt tudják biztosítani. Sajnos a felnőttképzésben részt vevők sem minden esetben tudnak elhelyezkedni az elsajátított tudás birtokában. A foglalkoztatási programjaink a munkaügyi központtal szoros együttműködésben zajlanak.

Természetesen más oktatási intézmények is szerveznek felnőttoktatást, ezekről azonban kizárólag akkor van tudomásunk, amennyiben megkeresik önkormányzatunkat a kihirdetések okán.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénység megakadályozására a roma nemzetiségű személyek foglalkoztatása teljes mértékben megvalósult településünkön. Sajnos vannak közöttük olyan öntörvényű személyek, akik nem integrálhatóak be a munka világába, ők kizárólag alkalmi munkát hajlandóak vállalni. Többségük elvállalta a közfoglalkoztatás lehetőségét, azonban igazolatlan hiányzásaik okán szükséges volt az elbocsájtásuk. Öntörvényességük az alkoholfogyasztásban is fellelhető, ami a munkamorált is negatívan befolyásolta.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunk kiemelt figyelmet fordít az egyenlő eséllyel történő foglalkoztatás hozzáférésehez.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településünkön működő Művelődési Házban fellelhető könyvtár ad helyet ismereteink bővítéséhez. Itt fellelhetőek a köz használatára fenntartott számítástechnikai eszközök, melyeken az arra igényt tartók tudják ismereteiket bővíteni, frissen tartani.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Képviselő-testületünk biztosítja a lakosság részére igénybe vehető szociális juttatásokat. Lehetőséget nyújt települési támogatás, temetési segély, szociális tüzelő, iskolakezdési támogatás, Bursa Hungarica pályázat, szociális étkezés, házi segítségnyújtás, első lakáshoz jutók támogatása igénybevételére.

A települési támogatást évente két alkalommal tudja önkormányzatunk biztosítani a családok részére, bár vannak esetek, amikor ez is kevésnek bizonyul.

A szociális tüzelőt évente egy alkalommal pályázat útján, állami támogatás igénybevételével szerzi be önkormányzatunk az erdészettől. Sajnos a támogatással beszerezhető tüzelő mennyiség évről-évre csökken, pedig az igények a lakosság részéről folyamatosan nőnek.

Iskolakezdés támogatásban részesíti önkormányzatunk a településen élő általános iskolai, közép és felsőoktatási intézményben évfolyamot kezdő tanulót.

A Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatra beérkezett kérelmek jövedelemtől függetlenül pozitív elbírálásban részesülnek, támogatva a felsőoktatásban tanuló diákokat.

Az első lakáshoz jutók támogatását egyre többen veszik igénybe, azok az ingatlan tulajdonosok részesülnek támogatásban, akik első ingatlanukat szerzik meg a településen.

Rendszeres gyermekvédelmi támogatás kifizetése történik évente két alkalommal, az arra jogosultak részére.

Idős lakosaink, idősek napja alkalmából pénzbeli támogatásban részesülnek.

Az aktív korúak ellátása és a munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások a kormányhivatalok feladatkörébe kerültek.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %- ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	46	4,71%	11	23,91%
2017	49	5,19%	10	20,41%
2018	50	5,41%	14	28,00%
2019	47	5,13%	9	19,15%
2020	56	6,02%	10	17,86%
2021	48	5,04%	15	31,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési ellátás országunkban csekély időtartamra biztosít jövedelmet. 90 nap nem elegendő a megfelelő munkahely megtalálásához és munkaviszony létesítéséhez. Sok fiatal keres és talál külföldön munkát, mert Magyarországon nem találja meg a számításait.

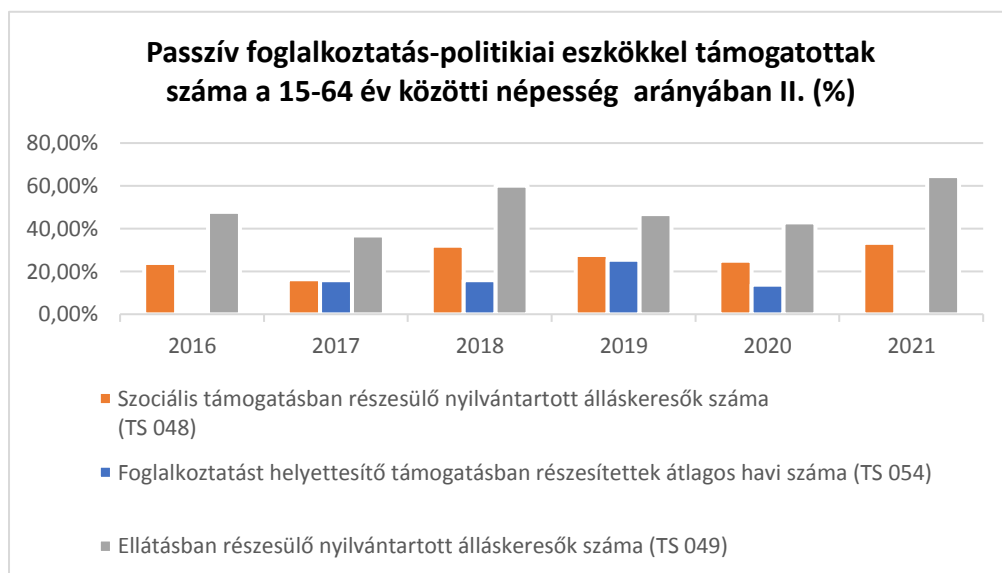
Sajnos, az 50 év fölötti korosztály nagyon nehezen talál új munkahelyet. Ekkor már jelentkeznek egészségügyi problémák, melyek hátrányosan befolyásolják az elhelyezkedési esélyeket.

Az álláskeresési ellátás megállapítása a Munkaügyi központ hatáskörébe tartozik, a folyósításra kerülő támogatási összeget nagy mértékben meghatározza a munkában eltöltött időtartam és a megszerzett jövedelem.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	11	23,91%	n.a.	-	22	47,83%
2017	8	16,33%	8	16,00%	18	36,73%
2018	16	32,00%	8	15,98%	30	60,00%
2019	13	27,66%	12	25,40%	22	46,81%
2020	14	25,00%	8	13,80%	24	42,86%
2021	16	33,33%	n.a.	-	31	64,58%

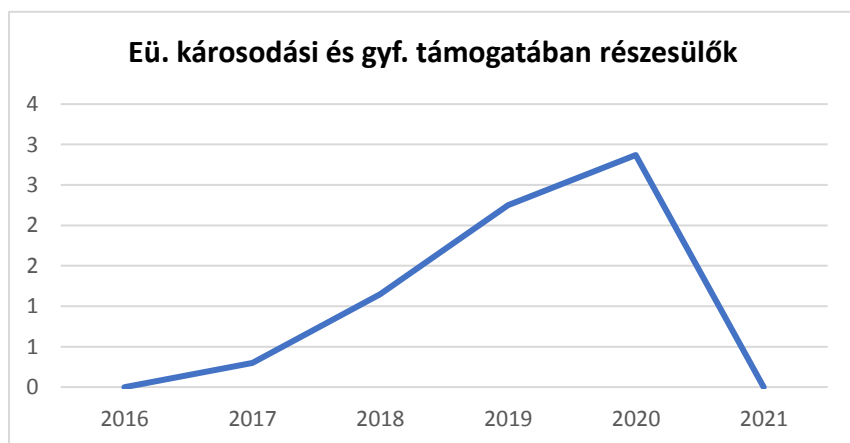
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségbiztosítási hozzájárulás megállapításának joga a Kormányhivatalok hatáskörébe került. Sajnos a foglalkoztatást helyettesítő támogatás alacsony összege hosszú ideje nem változott, ami motiváló tényezőként kellene hasson az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre, de pozitív változás nem látható, a nyilvántartott álláskeresők száma egyre magasabb.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	1
2019	2
2020	3
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

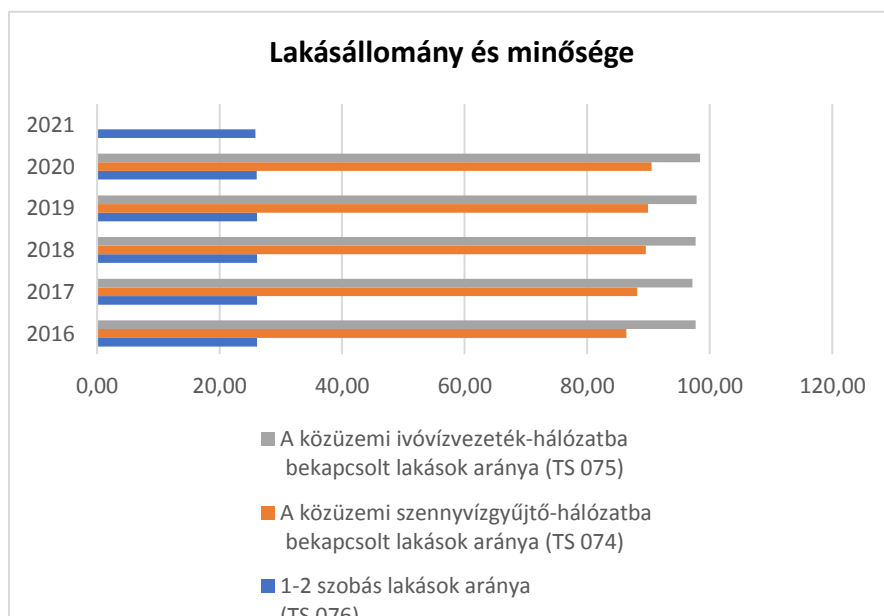
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás megállapítása is a Kormányhivatalok hatáskörébe tartozik. Az egészségkárosodás mértékét szakorvosi bizottság állapítja meg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	567	0	0,00	26,10	86,42	97,71
2017	567	0	0,00	26,10	88,18	97,18
2018	567	0	0,00	26,10	89,59	97,71
2019	567	0	0,00	26,10	89,95	97,88
2020	568	1	1,76	26,06	90,49	98,42
2021	569	1	1,76	25,88	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Néhány új ingatlannal bővült településünk lakásállománya. Lakosaink igényelték telekmegosztást, illetve történtek telekösszevonások is. Tulajdonos változások során a meglévő ingatlanok kerülnek felújításra, átépítésre.

A településen lévő ingatlanok csekély részben nem rendelkeznek ivóvíz és csatornahálózattal. Ezek az ingatlanok komfort nélküliek.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Nem releváns, nem jelenítünk meg táblázatot mert településünk nem rendelkezik bérlakás-állománnyal.

b) szociális lakhatás

A településen nincs szociális lakhatás céljára szolgáló épület.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A település belterületén nincsenek nem lakáscélú, de lakáscélra használt ingatlanok. Tudomással bírunk arról, hogy a település néhány zártkerti ingatlanjában-pinceházakban- élnek életvitelszerűen személyek.

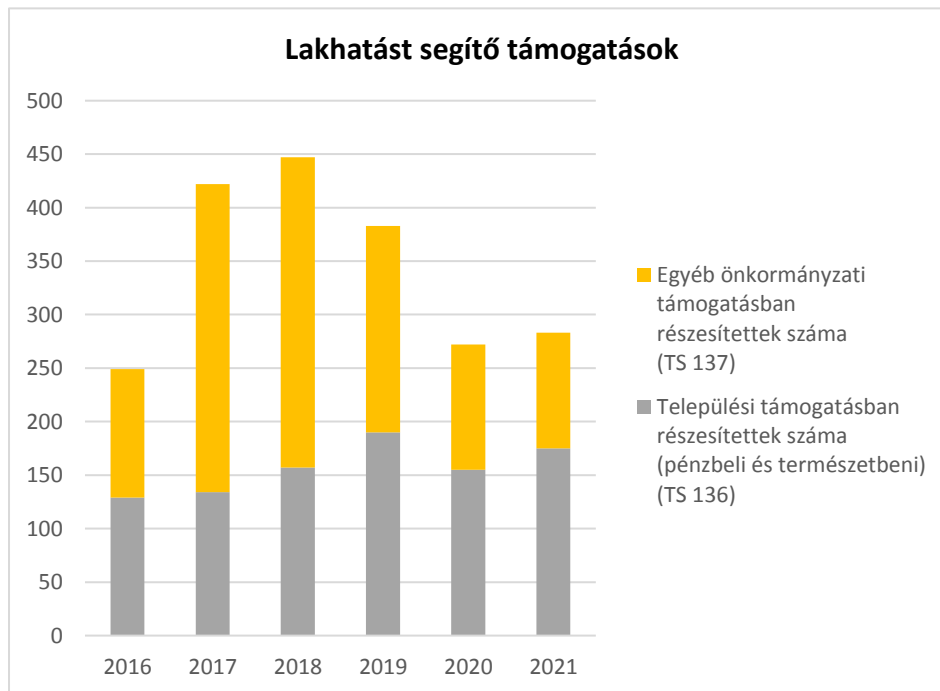
Nem rendelkezik minden itt élő személy bejelentett lakcímmel, illetve más településen van a nyilvántartott lakhelyük.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő

2016	129	120
2017	134	288
2018	157	290
2019	190	193
2020	155	117
2021	175	108

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

f) eladósodottság

Lakosaink eladósodottságára nincs rálátásunk. Azon személyek jövedelmi adatairól rendelkezünk adatokkal, akik támogatásért fordulnak településünk önkormányzatához. Az adózási morálból tudunk leszűrni némi információt. Akik szerényebb körülmények között élnek általában a helyi adók megfizetését teljesítik késedelmesen. Az ő részükre részletfizetési lehetőséget biztosít önkormányzatunk.

Települési támogatás formájában segíti önkormányzatunk az arra rászoruló lakosokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A zártkerti részekén van néhány ingatlan, melyet lakás célú ingatlanként használnak a tulajdonosaik. Ezek az ingatlanok komfort nélküliek, nem rendelkeznek sem ivóvíz hálózattal, vagy csatornahálózattal. Ivóvizet a település még működő közkútjai biztosítanak. Internet csatlakozási lehetőség sem megoldott, gázvezeték kiépítése sem történt meg. Az elektromos hálózat kialakítása már megtörtént ezen a településrészen. A hálózatra történő csatlakozást a tulajdonosok az elektromos szolgáltatóval egyedi szerződéskötéssel oldanak meg.

A közösségi közlekedés autóbusszal és vonattal megoldott. A településen belül Szirmabesenyő település irányából érkeznek az utasok. A település belterületén kívül a 26-os főközlekedési úton az Ózd-Kazinbarcika és Bódvaszilás-Edelény útvonalon közlekedő autóbuszok biztosítják a közlekedést. A zártkerti ingatlanokon élők ezt a közlekedési lehetőséget részesítik előnyben.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Községünkben nincsenek elkülönült telepek, szegregátumok. A településünkön élő roma lakosság a belterületen a magyar lakosság között asszimilálódva, elszórtan rendelkezik lakásokkal.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Településünkön nincsenek elkülönült telepek, szegregátumok.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településünkön nincsenek elkülönült telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	89	6,25
2018	1	0	0	1	121	5,33
2019	1	0	0	1	119	1,10
2020	1	0	0	1	121	1,83
2021	1	0	0	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön egy háziorvosi rendelő látja el a felnőtt és gyermekorvosi szolgáltatást. Rendelkezünk egy védőnői szolgálat által használt épületrésszel. Az orvosi rendelő egy épületben található meg a védőnői szolgálattal. A fiókgyógyszertár is egy udvarban kapott helyet az egészségügyi létesítményekkel. A fogorvosi ellátás és külön gyermekorvosi rendelő a szomszédos Szirmabesenyő település egészségügyi központjában érhető el.

Sajnos az orvosi ügyelet szomszéd településen lévő megszüntetéséről értesítették önkormányzatunkat, melyet egy távolabbi településen (Miskolc város) székhellyel rendelkező egészségügyi szolgáltató fog ellátni. A mélyszegénységben élők egyre nehezebben jutnak megfelelő egészségügyi ellátáshoz, gyógyszerekhez.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kora gyermekkorú kötelező szűréseket a védőnő a helyi háziorvossal, illetve a szomszédos településeken elérhető gyermekorvosok látják el. Településünk egyedi támogatásként az újszülöttek és csecsemők részére ingyenesen biztosítja a ROTA védőoltást.

A népegészségügyi szűréseket a legközelebbi város, Miskolc egészségügyi intézményei látják el. Az egészségügyi ellátást érintő orvosi ügyeletek megszüntetése és központosítása hátrányosan érinti a lakosságot. Egyre távolabbra kerül az orvosi ügyelet, ami megnehezíti az egészségügyi ellátások igénybevételének lehetőségét. Már az orvosi ügyeletre történő eljutás is nehézséget jelent azoknak a személyeknek, akik nem rendelkeznek saját gépkocsival, az utazási költségre is egyre nagyobb összeget szükséges fordítaniuk.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátások igénybevételére Miskolc egészségügyi intézményeiben van lehetőség. Sajnos az előjegyzések okán egyre inkább távolabb kerülnek a gyógyulási esélyek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az iskolai, óvodai, bölcsődei és szociális étkeztetést a helyi Csoda-Vár Óvoda konyhája látja el. Az egészséges táplálkozás szempontjai szerinti előírt fűszer mennyiségeket használják a főzés során.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A helyi Sportkör folyamatosan biztosítja a lehetőséget minden érdeklődő számára. Futball mérkőzéseket, tollaslabda mérkőzéseket, sakkversenyeket, horgászversenyt rendeznek. A Községi Ház alagsorában kialakításra került egy sporteszközökkel felszerelt edzőterem, valamint masszázs, melyet egyeztetett időpontban tud a lakosság igénybe venni.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
 Házi segítségnyújtás, valamint szociális étkeztetés lehetőséget tud az arra rászoruló lakosság igénybe venni. A házi segítségnyújtásban teljes ellátottak száma 36 személy, a szociális étkeztést 41 fő veszi igénybe.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A drogprevenciós szolgáltatások a közeli Miskolc városban elérhetők.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs információ hátrányos megkülönböztetésről.

j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Évente hallásvizsgálati, szemészeti és tüdőszűrési lehetőséget biztosítunk a lakosság részére szűrőbuszok igénylésével.

3.6.2. Népkönyha

Nem releváns, nem jelenítünk meg adatot mert településünkön nem működik népkönyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösségi élet változatosságát leginkább a művelődési ház, az egyházak, nyugdíjasklub, valamint a közösség számára önkormányzat által szervezett események adják. Például falunap, Keresztúr Nevű Települések Szövetségének találkozója, Szeretlek Magyarország rendezvény, „Sajó vize összeköt” – Sajó menti települések találkozója. Minden keresztény ünnepről megemlékezünk, húsvétkor nyuszi kaszinó (tojáskeresés, tojásfestés, kézműves fejlesztések a gyerekeknek), karácsony közeledtével az adventi ünnepekre szervezünk programokat a lakosság részére. Jeles ünnepek alkalmával megkoszorúzzuk hőseink emlékműveit, októberben vendégül látjuk az idős lakosságot.

/Búcsú, iskolai -óvodai előadások, játékonysági bálók /

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db

1	igen	1 801	1
---	------	-------	---

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A helyi általános iskola rendelkezik különálló épületben tornateremmel. A fő közlekedési út mellett található egy körbekerített kisebb méretű sportpálya. A 26-os bekötőút mellett, a település határában is van egy hagyományos méretű futballpálya, ami a közösségi rendezvények helyszínéül is szolgált hosszú ideig.

A közösség rendezvények új helyszíne a település főtere lett

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nincsenek kirívó esetek a közösségen belül. Egy-egy esetlegesen elszökő kutya okoz konfliktust, ezeket gyűjtői felszólítással kezeljük.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Sajnos a településünkön született egy ma még nagyon ritka-gyógyíthatatlan betegséggel küzdő baba, akinek a gyógyulására a helyi és a környező közösségek óriási összefogással gyűjtöttek, és mai napig is gyűjtenek adományt.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Községünkben nincsenek nemzetiségek.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Településünkön nyugdíjas klub, valamint sportkör és polgárőrség is működik. Sport programokat, bálakat, kirándulásokat szerveznek.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiségnek a településen nincs külön önkormányzata.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
foglalkoztatás hiánya a nem regisztráltak esetében, iskolázatlanság, kompetencia hiányok	közfoglalkoztatásba történő bevonás, képzési programokban, -foglalkoztatási programokban való részvétel,

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	747	773	1520	49,14%	50,86%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			47	3,09%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	120	103	223	7,89%	6,78%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	25	26	51	1,64%	1,71%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 0-17 éves kor közötti gyermekek aránya 21 % az állandó lakosság számhoz viszonyítottn. A korábbi éveket összehasonlítva az állandó népesség arányában a férfiak létszáma kissé nőtt, a nők létszáma pedig csökkenést mutat. A gyermekkorúak között szintén növekedést mutat a férfiak létszáma.

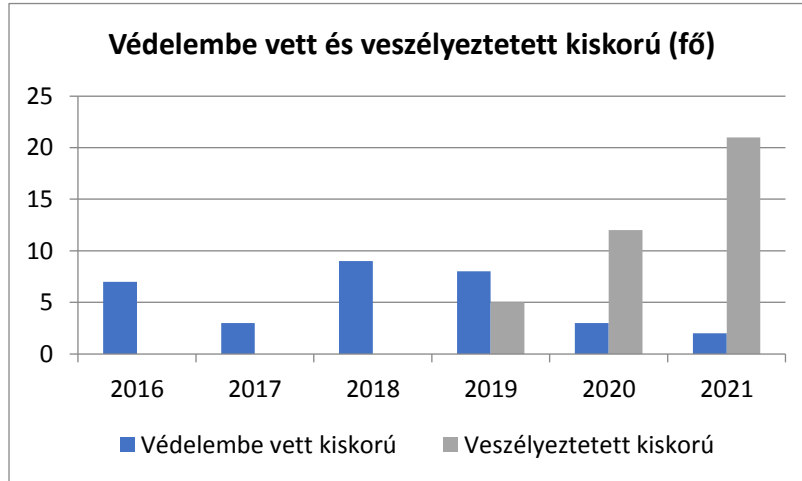
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	7	n.a.
2017	3	n.a.
2018	9	n.a.

2019	8	5
2020	3	12
2021	2	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településünkre kihelyezett családsegítő munkatárssal időnként egyeztetés szükséges a kirívó esetek kapcsán. Elsősorban a védelembe vétel az iskolai hiányzások okán történik, nem feltétlenül érinti a hátrányos helyzetű gyermekeket.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi jogosultság okán, főként a szülők alacsony iskolai végzettségére tekintettel történik meg. A jogosultak között nincs fogyatékossgal élő gyermek. Az egészségügyi, szociális és lakhatási helyzetük nem különbözik az általános lakossági helyzettől.

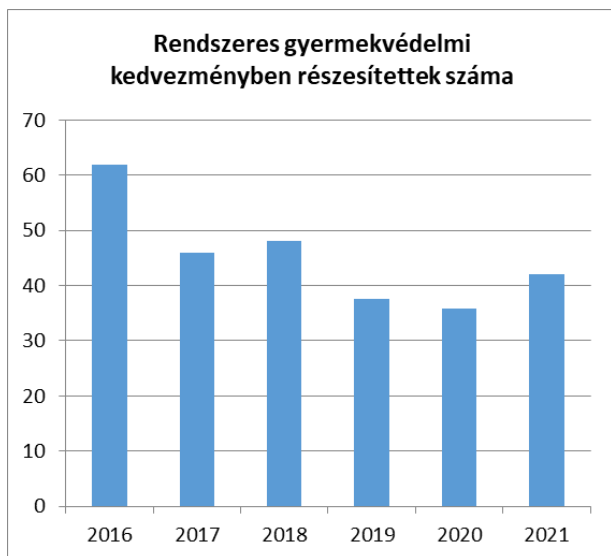
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	62
2017	46
2018	48
2019	38
2020	36

2021

42

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

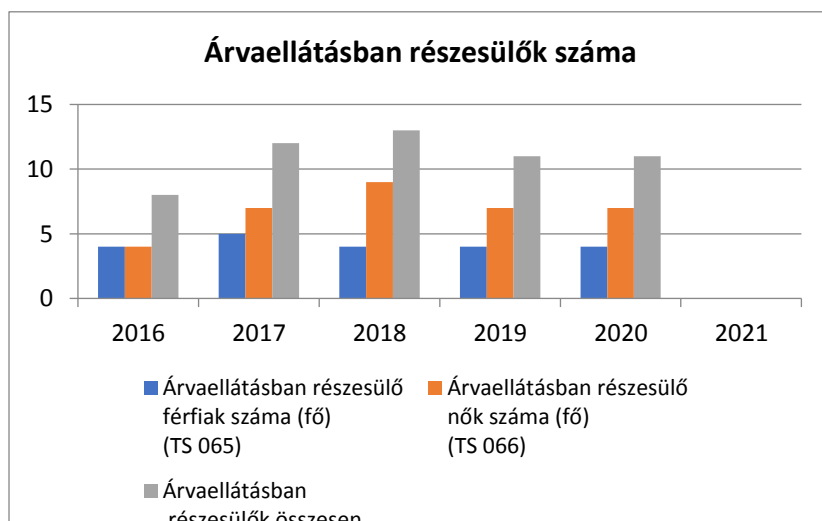

Adatgyűjtésünkéből kitűnik, hogy 2016. évtől folyamatosan csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, azonban a 2021. év ismét emelkedő értéket mutat. A jelenség a jövedelmi helyzetek változásával lehet összefüggésben. Közrejátszik a kormány intézkedése is a veszélyhelyzet fenntartásával, hiszen a 2021.-es évben nem kerültek megszüntetésre a 2020. évben megállapított ellátások, az új igények azonban növelték a jogosult gyermekek számát.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	4	4	8
2017	5	7	12
2018	4	9	13
2019	4	7	11
2020	4	7	11
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

Az árvaellátásban részesülő gyermekekről önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal. Az árvaellátást a Magyar Államkincstár folyósítja az érintettek részére. A rendszeres gyermekvédelmi jogosultsággal rendelkezők között sem találhatók ilyen gyermekek.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma
Nem releváns.

Az iskolában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeken kívül a nagycsaládban nevelkedő gyermekek étkeznek ingyenesen. Az SNI-s (sajátos nevelési igényű) gyermekek kedvezményesen étkeznek.

Az óvodai és bölcsődei ingyenes étkezési lehetőséget, melyet az 1997. évi XXXI. törvény biztosít, 1-2 kivételtől eltekintve minden család kihasznál.

A szünidei gyermekétkeztetés lehetőségét a kezdeti időszakban 8 család igényelte, de terhet jelentett számukra, hogy az ebédet önkormányzatunk nem szállította ki részükre, azt a főzőkonyhán tudták átvenni. Évről évre egyre kevesebben vették igénybe, 2021 évben pedig senki nem igényelte.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön nem élnek magyartól eltérő állampolgársággal rendelkező gyermekek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünk nem érintett ebben a pontban.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben nincsenek szegregált lakókörnyezetek, telepek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	46	46,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Községünkben egy védőnői körzet található egy betöltött védőnői álláshellyel, mely a kisgyermek mellett ellátja az óvodában és az iskolában szükséges egészségügyi teendőket, ellenőrzéseket. Saját település mellett a szomszéd Sajóecseg községben is ellátja a védőnői feladatokat.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Nem releváns

Gyermekorvosi ellátás nincs a településünkön, az a szomszéd községben érhető el. Egy házi orvosi körzet látja el a lakosság el

- b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves gyermekek speciális fejlesztéseit, rehabilitációját a legközelebbi nagyvárosban Miskolcon tudják igénybe venni lakosaink.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Ezeket a szolgáltatásokat szintén Miskolcon tudják igénybe venni. Helyben családsegítő szolgálat működik hetente 2 nap, akihez lakosaink fordulni tudnak.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Nem releváns, még nem rendelkezünk összehasonlító adattal.

Községünkben 2022. évben kezdett el működni a bölcsőde teljes kihasználtsággal (7 fő). Korábban az Óvoda mellett minibölcsődéként működött szintén teljes kihasználtsággal.

f) gyermekvédelem;

A családsegítő munkatárs és az önkormányzat összefogásával működik, esetleges lakossági jelzés közreműködésével.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Miskolc város biztosítja a krízishelyzetbe került személyek részére az igénybe vehető szolgáltatásokat.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A helyi sportkör folyamatosan szervez programokat, illetve a nyugdíjasklub egyéb szabadidős tevékenységet. Pl.: futball mérkőzések, tollaslabda mérkőzések, sakkverseny, múzeumlátogatások, fürdőhelyek látogatása, horgászverseny.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés folyamatosan megoldott, azonban a szünidőkben nem, vagy alig élnek az étkezési lehetőséggel a szülők. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel rendelkezők és a nagycsaládosok élhetnek az ingyenes tankönyvek igénybevitelével, a könyvtár néhány gyermek számára tud biztosítani alig használt tankönyveket.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön nincsenek eltérő kultúrájú, illetve megkülönböztetett gyermekcsoportok. Bármely önkormányzat által szervezett program bárki által szabadon látogatható.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Önkormányzatunk minden lakosának egyenlő bánásmódot, a szolgáltatások hozzáférésehez mindenkinek azonos lehetőséget biztosít.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

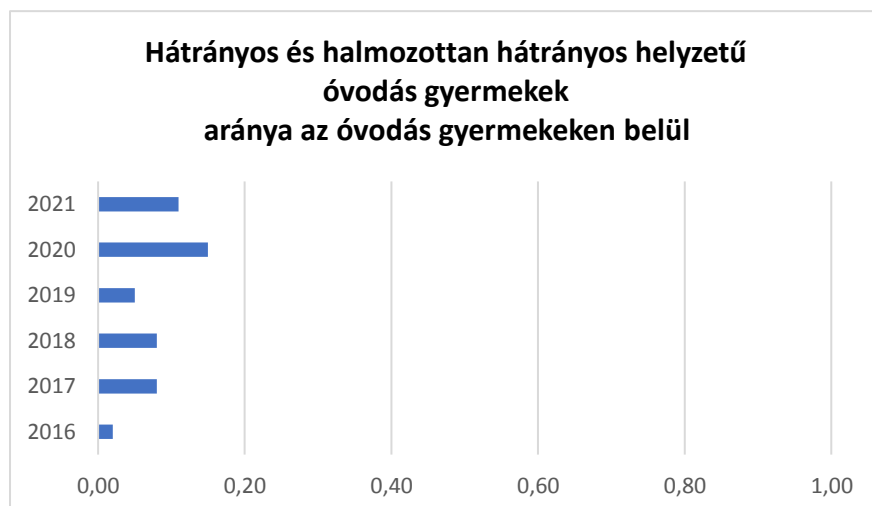
Képviselő-testületünk minden évben iskolakezdési támogatás nyújtásával segíti az iskolai tanév kezdetén a nappali oktatásban részt vevő diákokat, a felsőoktatásban továbbtanuló diákokat a Bursa Hungarica pályázathoz történő csatlakozással segítjük.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	45	1	0,02
2017	48	4	0,08
2018	53	4	0,08
2019	55	3	0,05
2020	58	9	0,15
2021	61	7	0,11

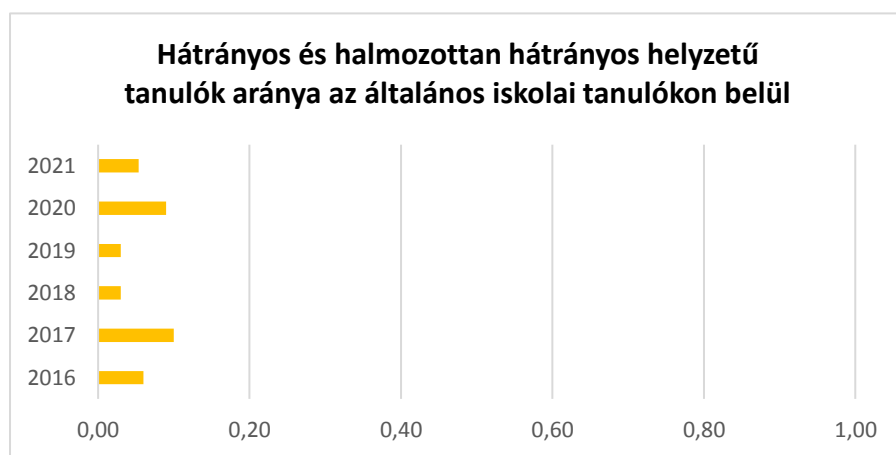
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A sajátos nevelési igényű gyermek felismerése és fejlesztése a pedagógus feladata lenne. Sajnos még a felkészített pedagógus sem mindig ismeri fel a gyermek problémáját, sok esetben figyelmetlennek minősítve a gyermeket. Szükséges lenne az intézményekbe gyógypedagógust biztosítani.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	135	8	0,06
2017	144	14	0,10
2018	156	4	0,03
2019	148	4	0,03
2020	151	13	0,09
2021	149	8	0,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az óvodában fejlesztő pedagógusként logopédus szakember segíti a gyermekeket. Az iskolában rendszertelenül érhető el a fejlesztő pedagógus. A tanév kezdetén még nem állt rendelkezésre, jelenleg azonban segíti a diákok felzárkózását. Nehéz szakembert találni a gyermekek fejlesztésére. Van olyan szülő, aki gyermekének tanulási nehézségeinek csökkentésére saját költségen próbál fejlesztő tanári segítséget kérni.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Középszintű oktatásban 2021 évben 3 hátrányos helyzetű tanuló részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Az iskolai típusok nem ismertek.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	10	0
2017	23	0
2018	18	0
2019	14	6
2020	22	0
2021	25	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma változó annak függvényében, hogy a szülők kérelmezik-e a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

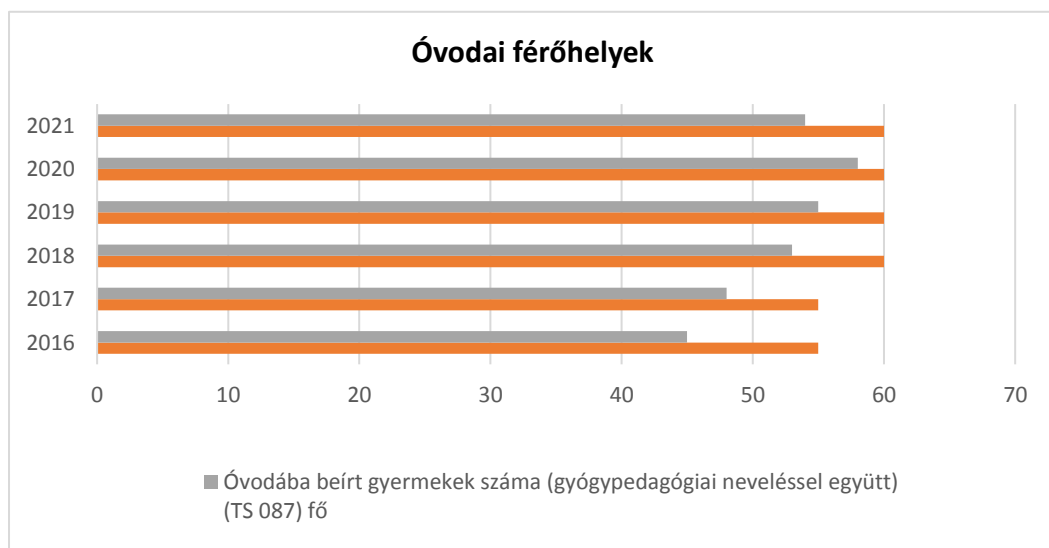
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	60	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00	16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	1
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Településünk iskolájában és óvodájában nem áll rendelkezésre gyógypedagógus, sem iskolapszichológus.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	45	2	55	1	45	0	0	23
2017	48	2	55	1	48	0	0	24
2018	53	2	60	1	53	0	0	27
2019	55	2	60	1	55	0	0	28
2020	58	2	60	1	58	0	0	29
2021	54	2	60	1	54	0	0	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Gyógypedagógiai csoport nincs az óvodában, esetlegesen Miskolcon érhető el a szolgáltatás.

Az egy csoportra jutó gyermekek számát lekorlátozza a férőhelyek száma, az viszonylagosan állandó értéket mutat.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	18,38	44,90

2017	0	8	1	19,50	42,31
2018	0	8	1	21,13	48,52
2019	0	8	1	20,13	35,40
2020	0	8	1	20,88	45,51
2021	0	8	1	18,25	34,62

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi általános iskola nem rendelkezik gyógypedagógiai oktatással. Minden évfolyamon egy osztály indul. A szomszédos Sajóecseg és Boldva településről is érkeznek diákok, akik a menetrendszerinti autóbusszal, vagy saját személygépkocsival jutnak el az oktatási intézménybe.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	8
2017	10
2018	12
2019	25
2020	17
2021	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Előfordulnak osztályismétlések az évfolyamokon, de a 8. évfolyamon nem jellemző. A 8. osztály teljes létszámmal fejezi be az általános iskolai tanulmányokat.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Településünk egy óvodában és egy általános iskolában biztosít a gyermekek részére felügyeletet, képzést. Hasonló intézményeket nem tudunk összehasonlítani. Szegregációs jelenség nincs az intézményekben.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Egy oktatási intézmény van a területen, összehasonlító elemzést nem tudunk végezni.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások

Nem releváns. Sem pozitív, sem negatív diszkrimináció nem jellemző.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, óvodában fejlesztői csoport hiánya, gyógypedagógus hiány	szülők foglalkoztatása, gyermekek fejlesztése

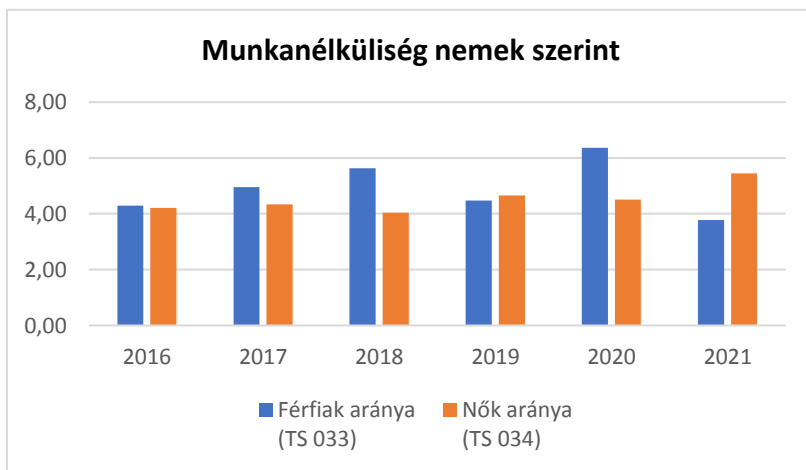
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	4,29	4,21	4,25%
2017	4,95	4,33	4,64%
2018	5,63	4,04	4,84%
2019	4,47	4,66	4,57%
2020	6,36	4,51	5,44%
2021	3,78	5,44	4,61%

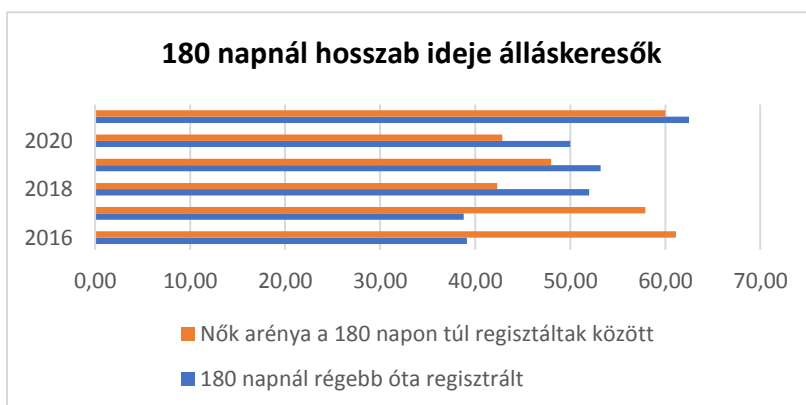
Forrás: TeIR, Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	39,13	61,11
2017	38,78	57,89
2018	52	42,31
2019	53,19	48
2020	50	42,86
2021	62,5	60

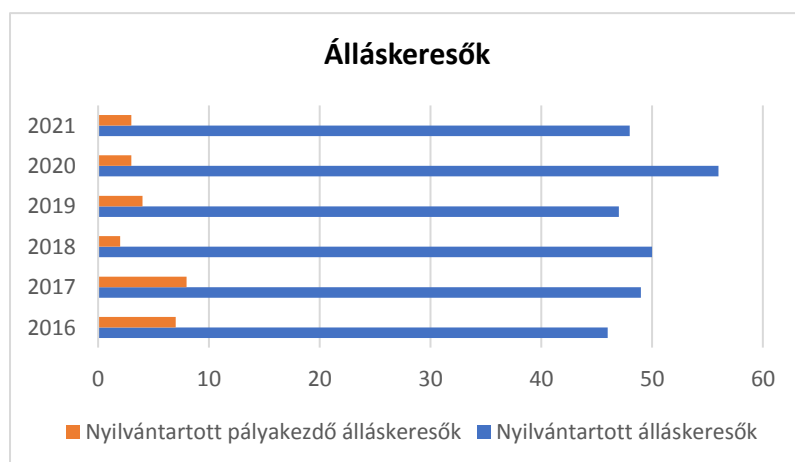
Forrás: TeIR, Munkaügyi Hivatal

Jelentősen megnövekedett a hosszabb ideje állást keresők száma, és ezek között is magasabb létszámban vannak a nők. Valószínűsíthető, hogy a gyermeknevelésben nagyobb szerepet vállalnak a nők. A foglalkoztatás kötöttsége nem megengedő a gyermeket nevelők részére.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	46	7
2017	49	8
2018	50	2
2019	47	4
2020	56	3
2021	48	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők között csökkent a nyilvántartott pályakezdők száma, köszönhetően a munkaügyi központ pályakezdő munkavállalókat foglalkoztató, munkáltatókat támogató pályázatoknak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Az ebben az évben szervezett képzési programban egy nő vett részt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Az alacsony iskolai végzettségű nők leginkább takarítási tevékenységet tudnak végezni, esetleg betanított munkásként tudnak elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs erre vonatkozóan adatgyűjtésünk, de a napi hírek okfejtései alapján a bérkülönbség továbbra is fennáll a nők hátrányára.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	46	46

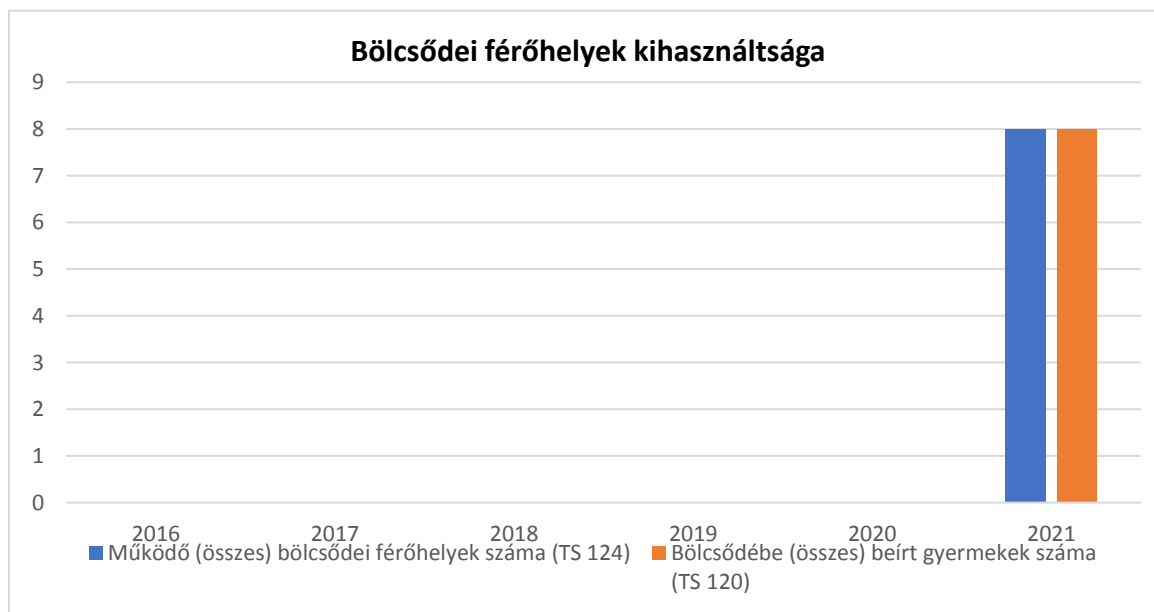
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Községünkben egy védőnői álláshely van, ez a védőnő látja el az iskolában és az óvodában is a védőnői feladatokat.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	7	8	8	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben 2022. évben kezdett el működni a bölcsőde teljes kihasználtsággal (7 fő). Korábban az Óvoda mellett minibölcsődéként működött szintén teljes kihasználtsággal.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Továbbra is probléma a kisgyermeket nevelő anyák elhelyezkedése. A foglalkoztatók nincsenek felkészülve olyan helyzetre, amikor a gyermeket nevelő anya kiesik a munkavégzésből, ha gyermeke hosszabb ideje beteg.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Egy kapcsolati erőszakról kaptunk értesítést a rendőrség részéről, ahol eljárás volt folyamatban. Településünkön nincs egyéb információ nőket érő erőszakról.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások a közeli nagyvárosban Miskolcon hozzáférhetőek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A község önkormányzatának képviselő testületében magasabb számban vannak jelen a nők. A közoktatási intézménynek, óvodának, művelődési háznak a vezetését is női munkaerő látja el.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Társadalmi szinten probléma az elmagányosodás. Helyben a nyugdíjas klub szervezésében színházlátogatás, fürdőlátogatás, kirándulások szervezése történik, melyet önkormányzatunk támogat. Az önkormányzat feladatellátásába tartozik a házi segítségnyújtás, mely az idős

személyek számára nyújt támogatást. Jelenleg teljes kihasználtsággal – 36 fő ellátásával – működünk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kisgyermeket nevelők elhelyezkedésének nehézsége	a kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatási esélyeinek növelése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

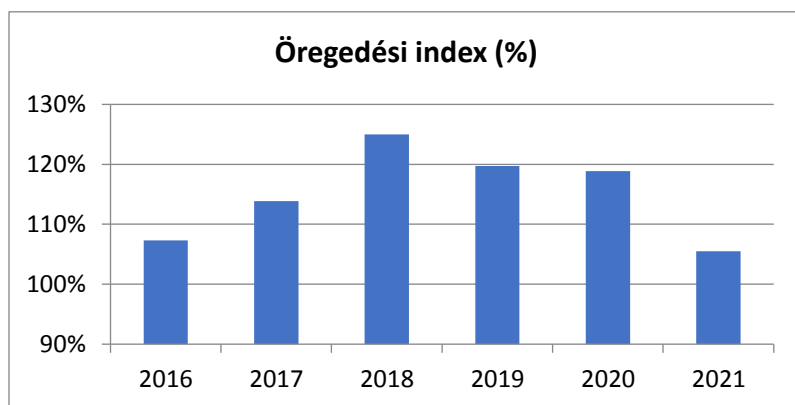
Községünkben az idősek helyzetére kiemelt figyelmet fordítunk. A rendőrség a polgárőrséggel karöltve folyamatosan ellenőrzi azokat az idős személyeket, akik egyedül élnek.

Az önkormányzatunk által működtetett házi segítségnyújtó dolgozói szintén segítik az időskorúakat a háztartás vezetésében, kapcsolatot tartanak, beszélgetnek, bevonják az időseket a község közösségi életébe, rendezvényeken történő segítségbe.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	249	232	107,33%
2017	255	224	113,84%
2018	270	216	125,00%
2019	267	223	119,73%
2020	271	228	118,86%
2021	269	255	105,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

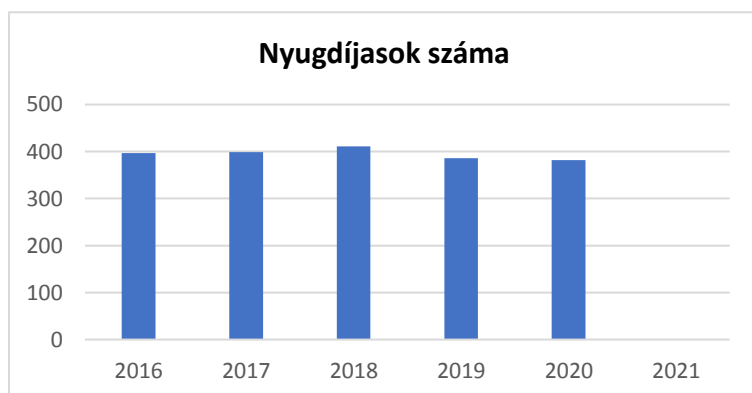

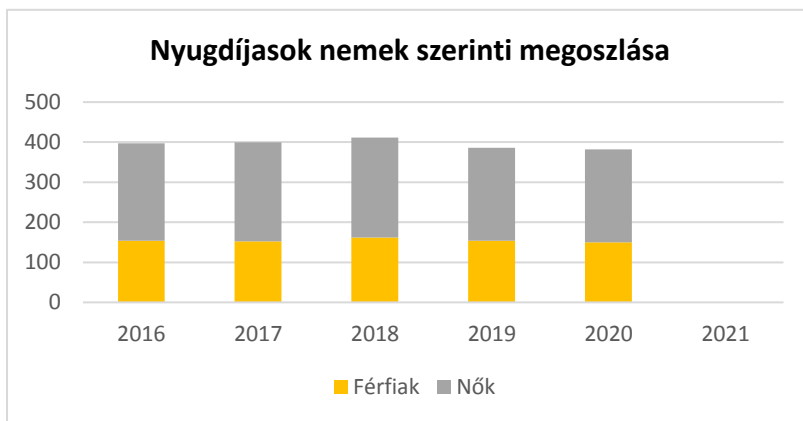
A nők száma magasabb az idősebb – 64 év feletti – állandó lakosok arányában. A nyugdíjas nők jövedelme alul marad a nyugdíjas férfiak jövedelméhez képest. Egy idős lakosunkról ismert, hogy nem részesül nyugellátásban, nem szerzett jogosultságot. Jelenleg szociális étkezésben részesül.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	154	243	397
2017	152	247	399
2018	162	249	411
2019	154	232	386
2020	150	232	382
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

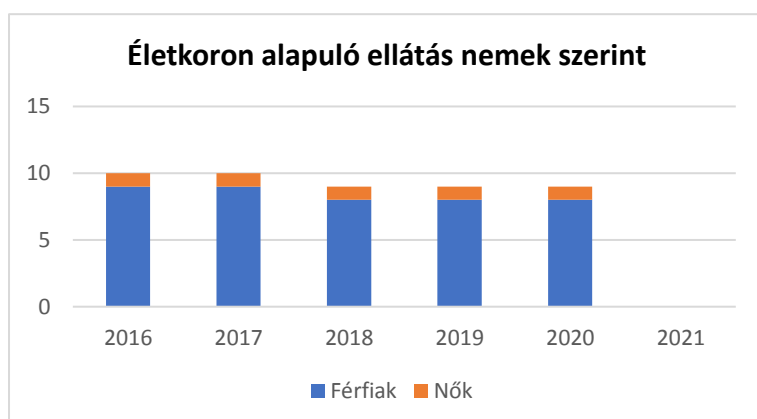

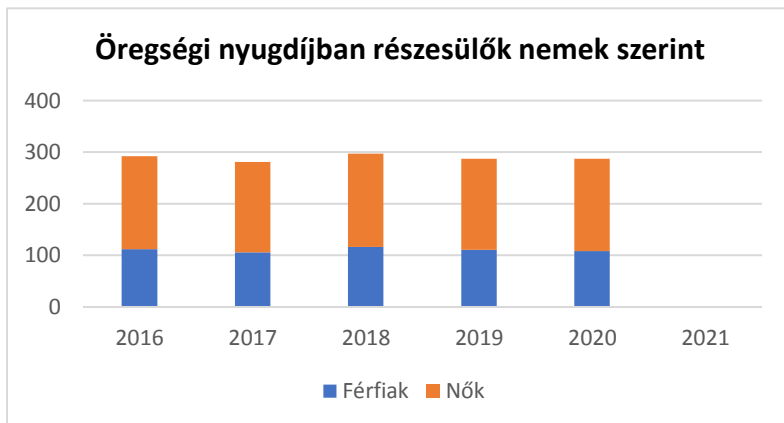
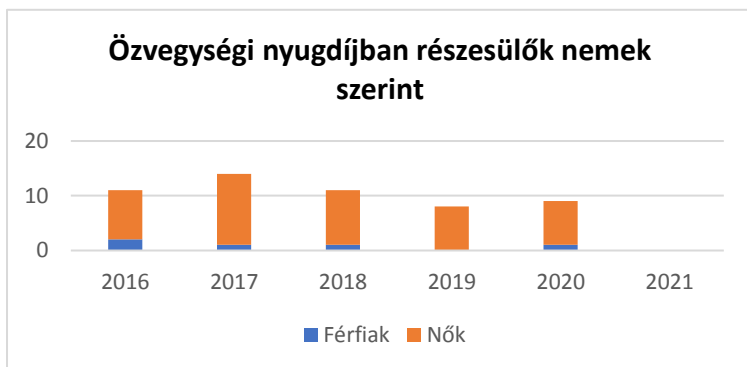
A nyugdíjasok száma kissé csökkent 2020 évre. A vizsgált éveket összehasonlítva 2018 évben volt a legmagasabb a számuk. A nyugdíjas korú lakosokat tekintve, itt is jelentősen magasabb számban részesülnek ellátásban a nők.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	9	1	112	180	2	9	n.a.
2017	9	1	106	175	1	13	2
2018	8	1	116	181	1	10	2
2019	8	1	111	176	0	8	1
2020	8	1	108	179	1	8	2
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjjogosultságok statisztikájából jól látható, hogy a nők élettartama meghaladja a férfiak élettartamát. Özvegyi nyugdíjban is több nő részesül, mint férfi.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	46	49	50	47	56	48
41-45 év (TS 042)	Fő	5	7	7	9	10	6
	%	10,87%	14,29%	14,00%	19,15%	17,86%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	1	9	6	8	7
	%	6,52%	2,04%	18,00%	12,77%	14,29%	14,58%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	3	2	3	5	3
	%	8,70%	6,12%	4,00%	6,38%	8,93%	6,25%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	2	4	4	5	5
	%	8,70%	4,08%	8,00%	8,51%	8,93%	10,42%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	7	6	5	5	7
	%	6,52%	14,29%	12,00%	10,64%	8,93%	14,58%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az 50 éves kort betöltött személyek már nehezen találnak maguknak új munkahelyet, többnyire a fiatalabb munkaerőt részesítik előnyben a foglalkoztatók.

Többen az idősebb korosztályból, akik korábban közfoglalkoztatásban vettek részt nyugdíj előtti segélyben részesülnek. Többnyire egészségi állapotuk sem teszi lehetővé a munkavállalást.

Településünkön nem jellemző a nyugdíjas kort betöltött személyek munkaerőpiacon történő elhelyezkedése, foglalkoztatása. Községünkben a lakókörnyezetek kertekkel rendelkeznek, így az idősök saját környezetük rendbetételével, szépítésével, kultúrnövények termesztésével töltik napjaikat.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A nyugdíjasok bevonása a település életébe főként nagyobb rendezvények szervezésének idején történik, az ötletekkel, problémákkal folyamatosan felkeresik hivatalunkat. A sport programokban tevékenyen kiveszik részüket, főként horgászat esetében a férfiaknál, a nők pedig szívesen sütnek finom házi süteményeket régi, örökölt receptek alapján. Művelődési ház által, valamint az idősügyi program keretében szervezett fejlesztő tréningek létesültek részükre.

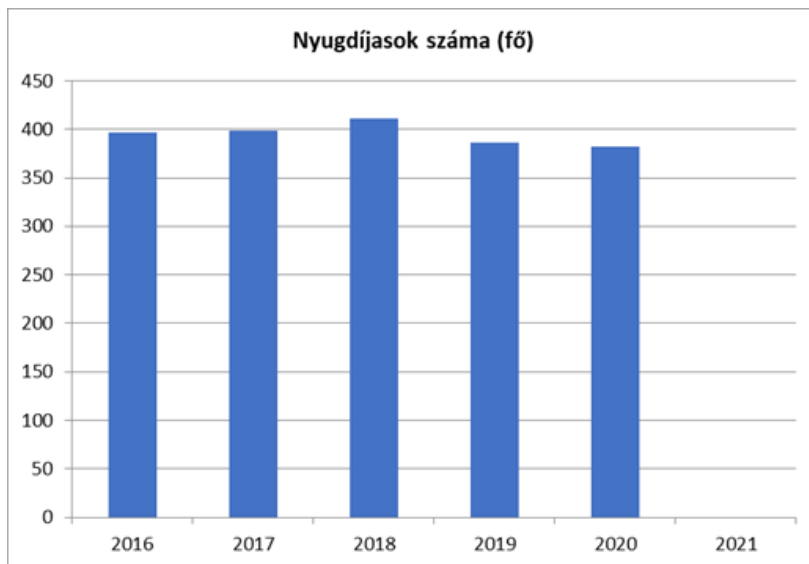
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	154	243	397
2017	152	247	399
2018	162	249	411
2019	154	232	386
2020	150	232	382
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön jelentős számban veszik igénybe az idős lakosok a házi segítségnyújtás és szociális étkezés szolgáltatás nyújtotta előnyöket. Ezek a szolgáltatások napi kapcsolattartási lehetőséget nyújtanak számukra. Az egészségügyi ellátásokra történő eljutáshoz falubusszal segítjük lakosainkat, de menetrendszerinti autóbuszal, és vonattal is megoldható a közlekedés.

A korábbi években indított infokommunikációs pályázattal több idős lakos kapott laptopot, mellyel könnyebben jutnak napi információhoz.

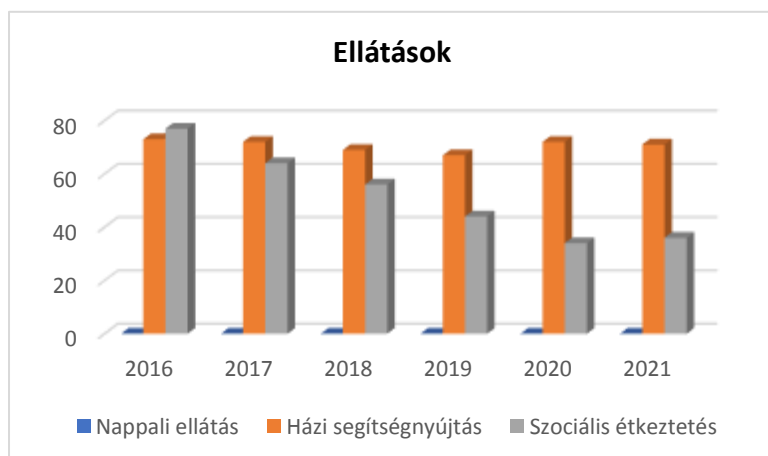
Közösségi rendezvényeinken aktív tevékenységet vállalnak. Palacsintát, krumplilángost és süteményeket sütnek. A főzőversenyeken a nyugdíjasklub kiemelten szerepel.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	249	0	73	77
2017	255	0	72	64
2018	270	0	69	56
2019	267	0	67	44
2020	271	0	72	34
2021	269	0	71	36

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban-lakókörnyezetükben, önálló életvitelük fenntartásában. Házi segítségnyújtásban 36 idős személy részesül, akik a szociális gondozás tevékenységi körben nyújtott szolgáltatásokat veszik igénybe. Szociális étkeztetést 41-en veszik igénybe. Az étel házhozszállítását az önkormányzat saját tulajdonában lévő falubusszal végzi a közfoglalkoztatottak és a gondozónők segítségével.

Az ellátásokért fizetendő térítési díjat a lakóhely szerinti illetékességgel rendelkező önkormányzat képviselő-testülete rendeletben állapítja meg a vonatkozó jogszabályi előírások alapján, melyet minden év április 15. napig szükséges felülvizsgálni.

Minden hét csütörtöki napján úgynevezett laborjáratot indítunk az önkormányzati falubusszal az arra igényt tartó személyek részére, ezzel is megkönnyítve az alapszintű egészségügyi ellátás igénybevételét.

Egészségmegőrző program keretében évente 2-3 alkalommal valósítunk meg szemészeti és hallásvizsgálatot a lakosság részére a helyi művelődési házban.

Az új orvosi ügyeleti rendszer kialakítása, megnehezíti az elégséges egészségügyi ellátás igénybevételének lehetőségét. Addig jól működött a rendszer, amíg a szomszédos településről 5 perc alatt elért a beteghez az orvos.

A kialakult előjegyzéses rendszer sem szolgálja a betegek gyógyulását, jó esetben 3 hónap a várakozási idő egy – egy vizsgálatra.

Településünkön nincs lehetőség nappali ellátás biztosítására, azonban néhányan igénybe veszik a művelődési ház által nyújtotta lehetőséget a kapcsolatok ápolására.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A művelődési ház vezetése évente több alkalommal szervez színházi előadás látogatására csoportos eljutási lehetőséget a lakosság részére.

c) idősök informatikai jártassága;

A korábbi években az idős lakosság igényelhetett számítástechnikai eszközt, melynek használatára a Segítő kezek programban dolgozók tanították meg a részesült személyeket. Az idős korosztályból sokan használnak okostelefont is, a közösségi oldalakon tesznek közzé posztokat. Azok részére, akik nem rendelkeznek saját informatikai eszközzel a helyi művelődési ház nyújt lehetőséget informatikai jártasság elsajátítására.

d) a generációk közötti programok.

Az Őszi napsugár nyugdíjas klub énekkarával vettek részt a helyi általános iskola tanulói dalostalálkozón, valamint bemutatták műsorukat helyi rendezvényen is nagy sikerrel.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzatunk által szervezett rendezvényeken jelentős számban vannak jelen az idős lakosok. Az augusztus 20.-i falunapon bekapcsolódnak a főzőversenybe is. Idős lakosaink aktívan részt vesznek a helyi rendezvények előkészületeiben.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Probléma nem került beazonosításra	

Idős lakosaink részére minden lehetőséget biztosítunk az elmagányosodás megelőzésére, az emberi kapcsolatok megtartására, az egészségügyi ellátások igénybevételéhez történő eljutásra.

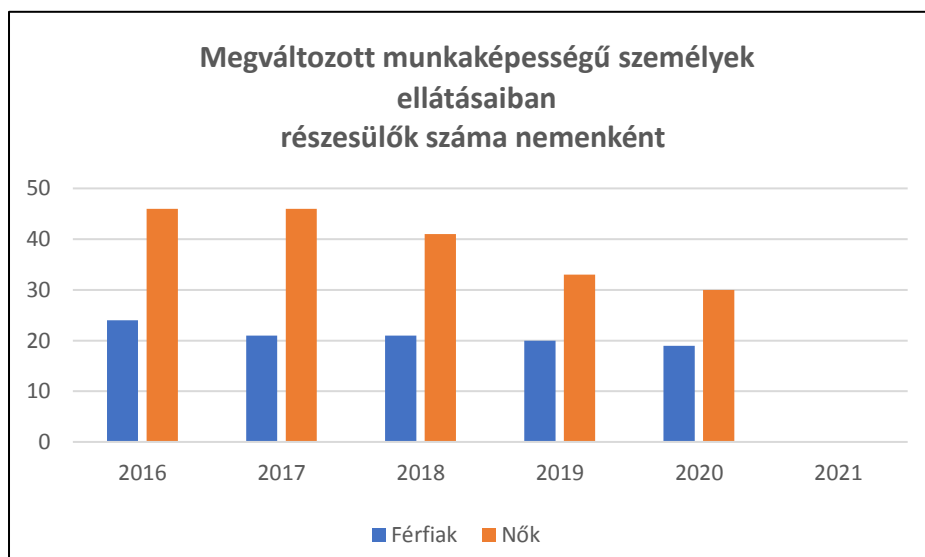
A megszűnő orvosi ügyelet megnehezíti az elégséges egészségügyi ellátáshoz történő hozzáférést. Problémát jelent az egészségügyi ellátást igénylők számára, hogy az előjegyzési rendszerben akár egy évet is szükséges várni egy-egy vizsgálatra. Ezalatt az idő alatt jelentős egészségügyi romlás következik be. A magán egészségügyi ellátást az alacsony jövedelműek nem tudják igénybe venni.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	24	46	70
2017	21	46	67
2018	21	41	62
2019	20	33	53
2020	19	30	49
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban
részeseülő
fogyatékkal élők száma**

Év	Nappali ellátásban részeseülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Községünkben nincsenek vállalkozók, akik fogyatékossgal érintett személyeket tudnának foglalkoztatni. Miskolcon van lehetőség ezen személyek foglalkoztatására. Mivel a fogyatékkal élő személyek rendelkeznek pénzbeni ellátással, ezért közfoglalkoztatásban nem tudnak elhelyezkedni.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élő személyek részére Miskolcon tudnak elhelyezkedési lehetőséget nyújtani.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem találkoztunk hátrányos megkülönböztetéssel a foglalkoztatás területén. Minden munkavállaló részére egyenlő esélyt biztosítunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A házi segítségnyújtásban 36 személyt tudnak a gondozónők ellátni, segíteni az önálló életvitel megőrzését. Szociális étkezés lehetőségét biztosítjuk a rászoruló idősök és fogyatékkal élők részére.

A jelenleg ismert fogyatékkal élők fiatalok, őket szerető család gondozza, Miskolcon nappali ellátásban részesülnek.

Falubusz segíti a fogyatékkal élők utaztatását, mely akadálymentesített, valamint kerekesszék szállításához szükséges rögzítési lehetőséggel megoldott.

A családsegítő munkatársunk segíti a fogyatékkal élők számára a hivatalos, jogi szöveggel ellátott levelek értelmezését.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékosági támogatás a fogyatékos személy részére biztosított, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy a súlyosan fogyatékos személy napi megélhetéséhez anyagi segítséggel járjon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

A fogyatékosági támogatás, a rokkantsági járadék, a közlekedési kedvezmény, parkolási kedvezmény a kormányhivataloknál igényelhető ellátás.

Önkormányzatunk szociális étkezés, települési támogatás, szociális tűzifa biztosításával támogatja a rászoruló személyeket.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A házi orvosi ellátás helyben biztosított, bár az ellátó orvos korban előrehaladott. Az ügyeleti rendszer átalakításával nehezebben elérhetővé válik a rendelési időn kívüli ellátás. Rehabilitációs ellátás Miskolcon vehető igénybe.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A helyi intézmények (önkormányzat, orvosi rendelő, Községi Ház) átalakítása, fejlesztése során akadálymentesített kialakítással biztosítják a fogyatékkal élők számára a kedvező megközelítési lehetőséget, ezáltal a szolgáltatások önálló igénybevételének lehetőségét. A helyi intézmények átalakításai a megközelítés fejlesztéseként rámpa kialakításokkal könnyítik a fogyatékkal élők helyzetét. Az önkormányzat és Községi Ház épületében mozgáskorlátozottak számára kialakított mosdó javít az életminőségen, melyet segítség nélkül is könnyen tudnak használni. Az épület bejáratánál Braille írás segíti a tájékozódást a látáscsökkenett személyek számára.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Településünkön egy óvoda – bölcsődével közösen, és egy általános iskola található. Az általános iskolába a környező településekről is érkeznek gyerekek.

A programokról a helyben szokásos módon (közösségi oldal, hirdető tábla, honlap, direkt értesítés) értesítjük a lakosságot.

Településünkön minden kiszolgáló épület akadálymentesített.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Településünkön minden kiszolgáló épület akadálymentesített.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Buszmegállóink, járdáink, parkjaink akadálymentesítettek.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékkal élő személyek nappali intézménybe történő bejutását a támogatói szolgálat saját szállítóeszközeivel valósítja meg.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A falubusz segíti a fogyatékkal élők utaztatását, mely akadálymentesített, valamint kerekesszék szállításához szükséges rögzítési lehetőséggel megoldott.

Szükséges lenne állami szinten támogatni a fogyatékkal élőket és családjaikat. A segédeszközök, gyógyszerek, egészségügyi betétek – pelenkák árai már a megfizethetetlen kategóriába tartoznak.

Önkormányzatunk települési támogatás biztosításával segíti a rászorulókat.

7.4. Fogyatékossgal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem merült fel erre vonatkozó igény, a nappali ellátást biztosító intézmények szerveznek programokat a fogyatékossgal élő személyek részére.

A szociális ellátásokhoz való hozzáférést önkormányzatunk a családsegítő munkatárssal karöltve biztosítja.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten nem indult külön kezdeményezés. A rendezvényeken a fogyatékkal élő személyek is szívesen vesznek részt.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
hivatalos levelek, szövegek értelmezésének problémája	kiscsoportos létszámmal kommunikációs foglalkoztatás, fejlesztés

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Probléma nem került beazonosításra	

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi egyházak (református, római katolikus) képviselői segítséget nyújtanak az idősök elmagányosodásának csökkentésében, látogatják az egyedül élő idősöket, valamint az általános iskolában hittant oktatnak. A református egyházközség évente egy alkalommal szeretetvendégséget hirdet, melyre bárkit szeretettel várnak. A részt vevő családok viszik a fogyasztásra szánt süteményeket. A résztvevők száma egy-egy alkalommal 100-120 fő.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Településünk civil szervezetei:

Sajókeresztúr Közalapítvány

Polgárórság

Sportkör

Nyugdíjas klub

A civil szervezetek szoros kapcsolatot tartanak fenn a település önkormányzatával, nagymértékben támogatásra kerülnek működésük ellátására. Működésükben önkéntesek tevékenykednek a közjó érdekében.

A polgárőrség szorosan együttműködve a rendőrséggel teljesít szolgálatot, figyelve az egyedül élő idős beteg emberekre, a közbiztonságra, a tulajdon védelmére.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A szomszéd településekkel közösen tart önkormányzatunk kerékpáros megmozdulásokat, melyet egyéb rendezvényekkel kötünk össze. A résztvevőket minden településen megvendégelik egy-egy szelet csokoládéval, fánkkal, üdítővel.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A polgárőrség szorosan együttműködve a rendőrséggel teljesít szolgálatot, figyelve az egyedül élő idős beteg emberekre, a közbiztonságra, a tulajdon védelmére. A nyugdíjas klub tagjai erősítik a település közösségi fejlődését.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Községünk helyi kisvállalkozásai támogatják településünk közalapítványát, főként a szervezett bálók bevételeinek felajánlásával. A lakosság nagy része a személyi jövedelemadó felajánlható 1%-os részével a község közalapítványát támogatja.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák feltárásában, valamint fejlesztési lehetőségek kapcsán igénybe vesszük a helyi óvoda és iskola, a védőnő, az egyházak, valamint civil szervezetek

Sajókeresztúr Közalapítvány

Polgárórség

Sportkör

Nyugdíjas klub érdemi segítségét a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az elkészült Helyi Esélyegyenlőségi Programot a lakosság számára hozzáférhetővé tesszük a település honlapján: www.sajokeresztur.hu

Megismerhető az önkormányzat információs pultjánál is.

A lakosság szükségleteit, észrevételeit, a megvalósíthatósági lehetőségeket szem előtt tartva, azokat elemezve beépítjük a programba.

Önkormányzatunk a település eseményeiről a facebook -Keresztúri Krónika- bejegyzésben közzéteszi a felhívásokat, tájékoztatókat, lakosságot érintő híreket. Itt azonnali visszajelzést kapunk a lakosság észrevételeiről. Lakossági bejelentések, visszacsatolások személyesen is érkeznek hivatalunkhoz.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	foglalkoztatás hiánya a nem regisztráltak esetében, iskolázatlanság, kompetencia hiányok	közfoglalkoztatásba történő bevonás, képzési programokban, -foglalkoztatási programokban való részvétel,
Gyermekek	magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, óvodában fejlesztői csoport hiánya, gyógypedagógus hiány	szülők foglalkoztatása, gyermekek fejlesztése
Idősek	Probléma nem került beazonosításra	
Nők	kisgyermeket nevelők elhelyezkedésének nehézsége	a kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatási esélyeinek növelése
Fogyatékkal élők	hivatalos levelek, szövegek értelmezésének problémája	kiscsoportos létszámmal kommunikációs foglalkoztatás, fejlesztés
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Probléma nem került beazonosításra	

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beintegrálódnak a munka világába. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak a társadalom soraiba. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek személyiségének fejlesztését, oktatását. Folyamatosan odafigyelünk az idősek önálló életvitelének és társadalmi megbecsülésének megőrzésére. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetés megszüntetését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete
B	Feltárt probléma megnevezése	foglalkoztatás hiánya a nem regisztráltak esetében, iskolázatlanság, kompetencia hiányok
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	közfoglalkoztatásba történő bevonás, képzési programokban, - foglalkoztatási programokban való részvétel,
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Sajókeresztúr költségvetése
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Fejlesztés 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	képzések indítása, állásbörze
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	képzések száma, képzésen résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás keresés-bevonás, önkormányzati helyiség rendelkezésre áll
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Képzések további indításával
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs ilyen

A	Intézkedés címe:	A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége
B	Feltárt probléma megnevezése	magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, óvodában fejlesztői csoport hiánya, gyógypedagógus hiány
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	szülők foglalkoztatása, gyermekek fejlesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pedagógiai program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Felzárkóztatás szakpedagógus igénybevételével. Közfoglalkoztatás a szülők számára, tájékoztatás a támogatási lehetőségekről. Fejlesztési lehetőségek a gyermek számára, pályázati-támogatási lehetőségek keresése
G	Az intézkedés felelőse	Óvodavezető Iskolaigazgató
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi erőforrás szükséges a megvalósításhoz
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	folyamatosnak szükséges lennie helyett: a felzárkóztatás és a fejlesztések további folytatásával
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs ilyen

A	Intézkedés címe:	A nők helyzete, esélyegyenlősége
B	Feltárt probléma megnevezése	kisgyermeket nevelők elhelyezkedésének nehézsége
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	a kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatási esélyeinek növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nincs ilyen
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Fejlesztés 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	vállalkozók keresése a foglalkoztathatóság biztosítására, kisgyermeket nevelők munkaidőkedvezményének megvalósíthatósága, óvoda nyitvatartási idejének módosítása
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, jegyző, óvodavezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.03.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a foglalkoztatásban elhelyezkedett kisgyermeket nevelő nők száma fogja megmutatni
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás keresés-bevonás,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A munkaidő kedvezmény további biztosításával, az elhelyezkedések további segítésével
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs ilyen

A	Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége
B	Feltárt probléma megnevezése	hivatalos levelek, szövegek értelmezésének problémája
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	kiscsoportos létszámmal kommunikációs foglalkoztatás, fejlesztés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nincs ilyen
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Fejlesztés 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	kapcsolat felvétel a Járási Munkaügyi Központtal szakember keresése a csoportos oktatásokhoz
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.03.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a részt vevők száma fogja megmutatni
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás keresés-bevonás, pályázati lehetőségek keresése
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	fejlesztői csoportok további szervezésével
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nincs ilyen

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete	Foglalkoztatás hiánya a nem regisztráltak esetében, iskolázatlanság, kompetencia hiányok	közfoglalkoztatásba történő bevonás, képzési programokban, - foglalkoztatási programokban való részvétel,	Sajókeresztúr költségvetése	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Fejlesztés 2030	képzések indítása, állásbörze	polgármester, jegyző	2027. 12. 31. (péntek)	képzések száma, képzésen résztvevők száma	Humán erőforrás keresés-bevonás, önkormányzati helyiség rendelkezésre áll	Képzések további indításával	Nincs ilyen
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége	magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, óvodában fejlesztői csoport hiánya, gyógypedagógus hiány	szülők foglalkoztatása, gyermekek fejlesztése	Pedagógiai program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Felzárkóztatás szakpedagógus igénybevételével. Közfoglalkoztatás a szülők számára, tájékoztatás a támogatási lehetőségekről. Fejlesztési lehetőségek a gyermek számára, pályázati-támogatási lehetőségek keresése	Óvodavezető Iskolai igazgató	2027. 12. 31. (péntek)	a hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése	Humán és pénzügyi erőforrás szükséges a megvalósításhoz	folyamatosnak szükséges lennie helyett: a felzárkóztatás és a fejlesztések további folytatásával	Nincs ilyen

III. A nők esélyegyenlősége												
1	A nők helyzete, esélyegyenlősége	kisgyermeket nevelők elhelyezkedésének nehézsége	a kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatási esélyeinek növelése	Nincs ilyen	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Fejlesztés 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	vállalkozók keresése a foglalkoztathatóság biztosítására, kisgyermeket nevelők munkaidőkezdvényének megvalósíthatósága, óvoda nyitvatartási idejének módosítása	polgármester, jegyző, óvodavezető	2028. 03. 31. (péntek)	A munkaidő kedvezmény további biztosításával, az elhelyezkedések további segítségével	Humán erőforrás keresés-bevonás,	folyamatosan szükséges fenntartani	Nincs ilyen
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	hivatalos levelek, szövegek értelmezésének problémája	kiscsoportos létszámmal kommunikációs foglalkoztatás, fejlesztés	Nincs ilyen	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Fejlesztés 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	kapcsolat felvétel a Járási Munkaügyi Központtal szakember keresése a csoportos oktatásokhoz	polgármester	2028. 03. 31. (péntek)	a részt vevők száma fogja megmutatni	Humán erőforrás keresés-bevonás, pályázati lehetőségek keresése	fejlesztői csoportok további szervezésével	Nincs ilyen

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

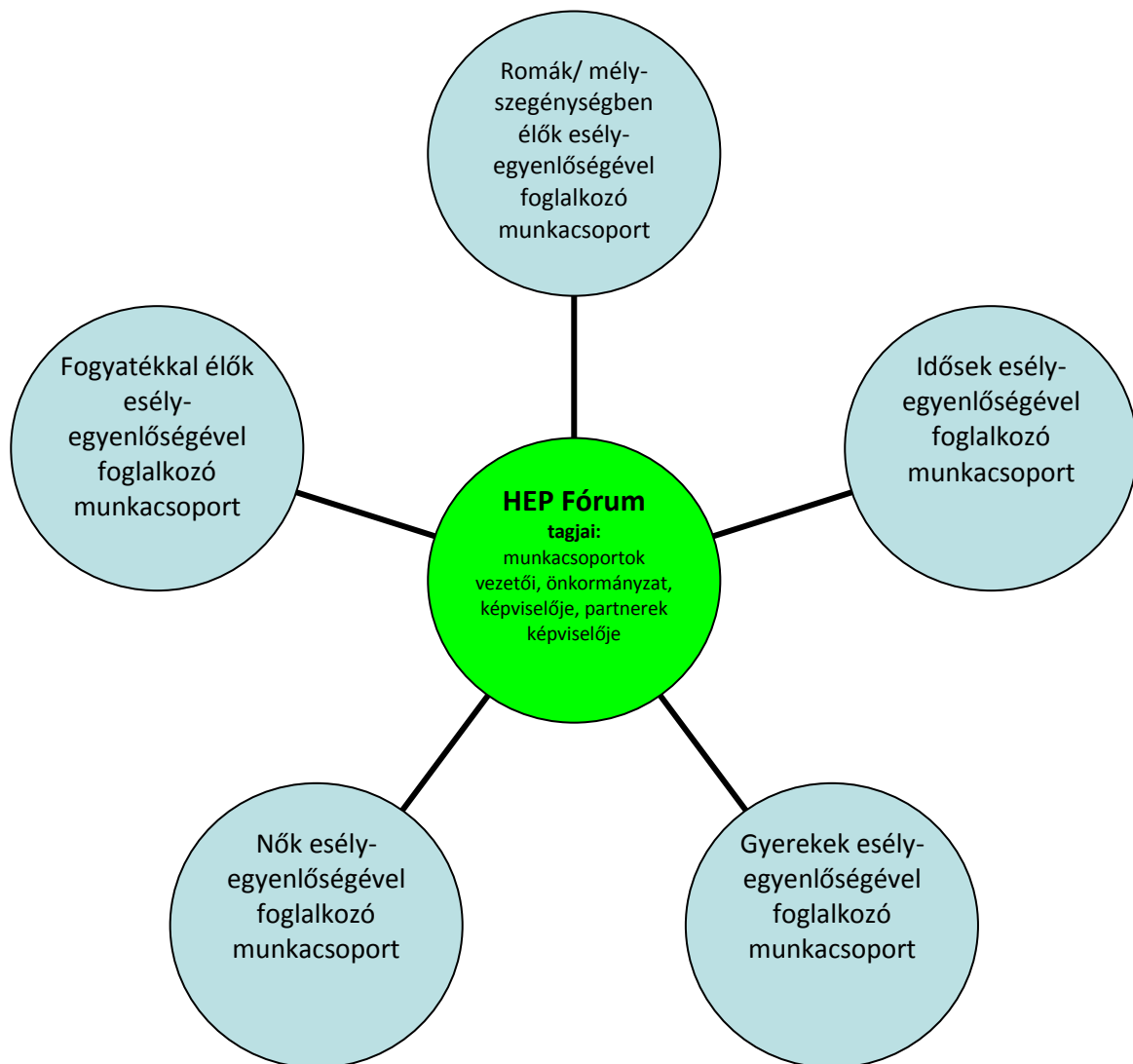
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Sajókeresztúr község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Sajókeresztúr község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 41/2023. (IV.26.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Sajókeresztúr, 2023. április 26.

Kollár Miklós
polgármester

Jegyzőkönyvi kivonat

Sajókeresztúr Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. április 26-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből

**Sajókeresztúr Önkormányzat Képviselő-testületének
41/2023. (IV.26.) számú határozata**

Sajókeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja az általa részletesen kidolgozott, elkészített 2023. évi Esélyegyenlőségi tervét.

Az Önkormányzat kötelezettséget vállal arra vonatkozóan, hogy az intézkedési tervnek megfelelően, lehetőségeihez mérten szem előtt tartja az abban foglalt irányelveket, biztosítja az igénybe vehető szociális alapszolgáltatásokat.

Felelős: Kollár Miklós polgármester

Határidő: 30 nap

Kollár Miklós sk.
polgármester

Zupkóné Zörgöly Zsuzsanna sk.
jegyző

Jegyzőkönyvi kivonat hiteles.

Hitelesítette:

Sajókeresztúr, 2023. 04. 27.

Ujváriné Barta Krisztina
Ujváriné Barta Krisztina ügykezelő